

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Миколаївський національний аграрний університет
Освітня програма	37353 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Миколаївський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37353
Назва ОП	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Соболев Олександр Іванович, Горкава Маргарита Геннадіївна, Піщан Станіслав Григорович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	08.04.2024 р. – 10.04.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.mnau.edu.ua/ ; https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/acred/204/vidom-samoanal-zvo-204-df.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.mnau.edu.ua/ ; https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/acred/204/progr-vizytu-nazyavo-204-df.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Цілі ОНП у повній мірі узгоджуються з Місією та Стратегією розвитку Миколаївського національного аграрного університету. Існує достатня відповідність якісному рівню організації освітніх процесів: проектування цілей ОНП; структура та зміст ОНП; організація навчання і викладання за ОНП; формування доступу до ОНП та визнання результатів навчання; контроль рівня знань та оцінювання здобувачів вищої освіти; забезпечення ОНП людськими ресурсами. В академічній спільноті сформована культура якості освіти та академічної доброчесності. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти. Зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва. Структура ОНП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, а також практичну підготовку здобувачів. Матеріально-технічна база МНАУ знаходиться на достатньо високому рівні. Учасники освітнього процесу мають вільний доступ до інформаційних ресурсів бібліотеки та до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science. МНАУ послідовно дотримується політики публічності, прозорості, академічної свободи та студентоцентрованого підходу до процесу навчання. Наукова діяльність здобувачів в цілому корелює з напрямом досліджень наукових керівників. Зміст освітньо-наукової програми загалом відповідає науковим інтересам здобувачів вищої освіти і уможлиблює їх підготовку в повному обсязі як науково-педагогічних кадрів. Реалізація ОНП відбувається з дотриманням принципів академічної доброчесності, надані широкі можливості залучення здобувачів до внутрішньої та міжнародної академічної мобільності, набуття соціальних навичок (soft-skills). Постійний розвиток матеріально-технічної та інформаційної баз, налагодження співпраці із зарубіжними партнерами, формування культури якості та перспективному баченню розробників та науковців має хороші перспективи для подальшого удосконалення ОНП. Правила прийому на навчання здобувачів на ОНП містять конкретні процедури прийому, є чіткими і зрозумілими для вступників, не містять дискримінаційних положень. Аналіз інформації, наведеної у відомостях самооцінювання, підтверджує її достовірність. МНАУ дотримується вимог до забезпечення прозорості та публічності освітньої, наукової та виховної діяльності. Загалом ОНП є актуальною, збалансованою у контексті врахування сучасних вимог ринку праці та інтересів стейкхолдерів, відповідає критеріям оцінювання якості освітньої програми з недоліками, що не є суттєвими.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильні сторони ОНП визначені за кожним критерієм оцінювання. Потреби ринку праці, галузевого та регіонального контексту, досвід аналогічних освітніх програм при визначенні цілей та результатів навчання обумовлюють актуальність та унікальність ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». ОНП характеризується структурованістю та логічністю побудови змісту, різними формами набуття здобувачами вищої освіти практичної підготовки та soft skills. Програма збалансована за загальними і спеціальними компетентностями, достатніми для оволодіння методологією педагогічної та наукової діяльності, вирішення комплексних проблем, проведення власних досліджень та продукування нових ідей. Правила вступу на ОНП, визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, а також у неформальній/інформальній освіті досить чіткі та зрозумілі, не містять дискримінаційних ознак. Всі нормативна документація та інша необхідна вступникам інформація доступні на офіційному сайті МНАУ. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітньо-науковій програмі цілей та результатів навчання. Під час реалізації ОНП органічно поєднується навчання і дослідження. Форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання заздалегідь оприлюднені, є чіткими, зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу. При підготовці здобувачів на ОНП діє постійна система оновлення змісту ОК. В МНАУ високий рівень академічної та професійної кваліфікації науково-педагогічних працівників. В ЗВО дієва система організації та заохочення підвищення професійної кваліфікації й викладацької майстерності групи забезпечення. Позитивною практикою ЗВО є включення до складу робочої групи здобувачів вищої освіти, розроблений та оприлюднений на сторінці факультету алгоритм вибору освітніх компонентів; проведення дослідів і/або практичної підготовки здобувачів на діючих підприємствах, що дає їм можливість оцінити ОНП з практичної точки зору та внести доцільні побажання; практика преміювання НПП за підготовку статей, що включені до міжнародних науково-метричних баз даних, за підготовку і захист дисертацій тощо, всім викладачам та студентам надається доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science. Матеріально-технічні, фінансові та навчально-методичні ресурси є достатніми для якісної освітньої та наукової підготовки здобувачів та сприяють досягненню заявлених цілей і результатів навчання. Перспективною практикою є активне залучення роботодавців у розробленні, моніторингу, періодичному перегляді та реалізації ОНП. МНАУ дотримується принципів прозорості та публічності основних документів, процедур, що забезпечують та регулюють освітній процес в цілому, зокрема і на ОНП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони та недоліки освітньо-наукової програми «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» встановлені за кожним критерієм і підкреслено, що вони не є суттєвими і не можуть впливати на досягнення результатів навчання. ЕГ зазначає, що усунення встановлених недоліків та слабких сторін освітньо-наукової програми покращить якість надання освітніх послуг, для чого надані певні рекомендації щодо удосконалення освітньої програми, а саме: залучати до робочої групи зовнішніх стейкхолдерів та/або випускників, що дасть можливість оперативного визначити їх інтереси та пропозиції щодо покращення чи удосконалення ОНП;

більш ґрунтовно вивчати досвід підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за аналогічними зарубіжними програмами з метою імплементації в ОНП новітніх освітніх технологій; привести у відповідність план освітнього процесу (НП) до циклів підготовки освітньо-наукової програми; в Програмі вступних випробувань оновити список літературних джерел; до анонімного анкетування доцільно внести питання щодо якості змісту освітніх компонентів, які формують професійні якості здобувача, та академічного навантаження й практичної підготовки; передбачити анкетування здобувачів та НПП щодо питання дотримання академічної доброчесності; популяризувати серед здобувачів вищої освіти можливості неформальної/інформальної освіти, мотивувати їх для проходження різноманітних онлайн-курсів, тренінгів, вебінарів тощо; вжити мотиваційних заходів, щодо заохочення здобувачів до участі у програмах міжнародної співпраці/стажування та до підвищення їх публікаційної активності; розробити план-графік на навчальний рік, щодо залучення роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі до проведення аудиторних занять на постійній основі; залучати стейкхолдерів до участі у контрольних заходах, рецензування програми комплексного фахового іспиту; налагодити feedback з роботодавцями бази проведення наукових досліджень здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти; сервісним підрозділам покращити логістику між сайтами <https://www.mnau.edu.ua/> , <http://surl.li/gtgfj> та <https://pk.mnau.edu.ua/> для зручнішого пошуку потрібних документів та оголошень для різних зацікавлених осіб; продовжити роботу серед здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з популяризації академічної доброчесності та проведення роз'яснювальної роботи щодо процедур перевірки наукових робіт на наявність плагіату; на постійній основі оновлювати фізично і морально застаріле лабораторне обладнання.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Заявлені цілі ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» полягають у підготовці докторів філософії з науковими й професійними компетентностями, здатних розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з запровадження, аналізу, дослідження, удосконалення та розробки технологій виробництва і переробки продукції тваринництва, здійснення у процесі досліджень інновацій, що характеризується невизначеністю умов і вимог ринкового середовища, створювати науковий продукт та здійснювати науково-педагогічну діяльність. Цілі ОНП повною мірою узгоджуються з місією та стратегією діяльності МНАУ (<http://surl.li/aqomx>) – підвищення якості надання освітніх, наукових та консультативних послуг з метою виховання нового покоління фахівців для забезпечення розвитку, підвищення рівня інноваційності галузей економіки, покращення соціально-екологічного середовища регіону та держави. Основні напрями розвитку МНАУ закладені в Статуті (<http://surl.li/anidg>) – відтворення інтелектуального потенціалу держави, забезпечення сфер соціальної та виробничої діяльності кваліфікованими фахівцями та формування моральних принципів та норм поведінки особистості. У Стратегії розвитку МНАУ на 2023-2032 рр. (<http://surl.li/owtrz>) закладено: освітня діяльність направлена на підготовку фахівців з урахуванням запитів роботодавців, у поєднанні теоретичного та практично орієнтованого навчання здобувачів різних освітніх рівнів, формування індивідуальних освітніх траєкторій з огляду на фахові та особистісні потреби учасників освітнього процесу, поєднання формальної, неформальної/інформальної освіти, що ґрунтується на принципах: доступності освіти; поєднання теоретичного навчання та практично орієнтованих освітніх заходів; міжнародної інтеграції; академічної мобільності учасників освітнього процесу; інтеграції освіти, науки і виробництва; студентоцентрованого підходу; академічної доброчесності; результативного партнерства між усіма учасниками освітнього процесу. Концептуальними засадами діяльності МНАУ є диференційований підхід до здобувачів, створення системи підготовки докторів філософії шляхом поєднання освітніх, дослідницьких та професійних практик та надання умов самостійно проводити науково-дослідницьку діяльність. Реалізації ОНП ґрунтується на традиціях і стратегічних орієнтирах діяльності МНАУ. Підготовка висококваліфікованих фахівців задовольняє потреби регіону та формує позитивний імідж ЗВО в Україні. Аналіз відомостей самооцінювання та результати онлайн спілкування з менеджментом, здобувачами, випускниками та стейкхолдерами (відеозаписи зустрічей 1, 3, 4, 6 та відкритої зустрічі) дозволяє стверджувати ЕГ, що ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» за змістом і цілями узгоджена з місією і стратегією МНАУ, спрямована на формування компетентностей і ПРН у здобувачів, які уможливають для них високу затребуваність на ринку праці, а для університету – досягнення гідної позиції у міжнародних рейтингуваннях університетів.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

При формуванні цілей та програмних результатів навчання здобувачів робочою групою максимально враховані інтереси та пропозиції різних груп стейкхолдерів, що знайшло підтвердження під час онлайн зустрічі ЕГ з фокус-групами академічного персоналу, стейкхолдерів та на відкритій зустрічі (відеозапис зустрічі 2, 6 і відкритої зустрічі). До складу групи розробників ОНП входять доктори та кандидати наук, а також здобувач вищої освіти. На думку експертної групи до складу робочої групи було б доцільно залучити зовнішніх стейкхолдерів. Особливістю ОНП є і те, що її наукова складова враховує досягнення наукових шкіл МНАУ (<http://surl.li/snwdj>). Згідно Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторингу освітніх програм (<http://surl.li/apmrh>) їх перегляд проводиться не рідше одного разу за повний курс навчання, а їх оновлення проводиться в частині змісту робочих програм ОК, програм практик тощо. Врахування інтересів академічної спільноти та стейкхолдерів підтверджується наданими рецензіями на діючу ОНП від завідувачки кафедри технології виробництва молока і м'яса професорки Марії Луценко, директора СТОВ «Промінь» канд. с.-г. наук Сергія Ясевіна та директора СГПП «Техмет-Юг» канд. с.-г. наук, доц. Сергія Галімова. ОНП оцінюється також Наглядовою радою МНАУ (<http://surl.li/snwdy>), яка розробляє пропозиції (п.3.1.7) щодо подальшого вдосконалення навчальної та наукової складових, їх методичного забезпечення, розвитку матеріально-технічної бази та налагодження співробітництва. До періодичного перегляду ОНП залучаються роботодавці (<http://surl.li/snweh>) та здобувачі вищої освіти (Діана Андреева та Олена Когут). Співпраця із роботодавцями регламентується відповідним Положенням (<http://surl.li/apvsy>). ЗВО систематично проводить опитування роботодавців (<http://surl.li/rtfky>) щодо якості підготовки здобувачів: на ефективний зв'язок науки і виробництва вказали 87,5 % опитаних, а на ділове співробітництво з роботодавцями – 75 % респондентів. Щодо якості ОНП МНАУ щорічно проводить анонімне анкетування здобувачів, стейкхолдерів та НПП (<http://surl.li/anigo>). Анкетування проводиться відповідно до розробленого та затвердженого Положення (<http://surl.li/anigk>). На думку здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня (<http://surl.li/rtbgj>) на достатність практичної складової в ОНП вказали 56,6 % респондентів, а на достотні умови для наукової творчості вказали 66,7 % респондентів. Випускники (<http://surl.li/snwgsg>) вказали (50 % респондентів), що навчання на ОНП відбувається на сучасному рівні і зорієнтоване на актуальні потреби ринку праці. На сторінці факультету зазначена інформація про можливість надання пропозицій та зауважень щодо ОНП (<http://surl.li/qhwzt>). Результати ґрунтовного аналізу ВСО та зустрічей з фокус-групами дають підстави ЕГ стверджувати, що до формулювання цілей та ПРН регулярно залучаються внутрішні та зовнішні стейкхолдери, чії позиції та потреби враховуються при оновленні ОНП (відеозапис зустрічі 2, 3, 4, 6 та відкритої зустрічі).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Ґрунтовний аналіз ВСО, ОНП, результати онлайн зустрічей з фокус-групами академічного персоналу, здобувачів, випускників та представниками студентського самоврядування, стейкхолдерами (відеозапис зустрічей 2–6 та відкритої зустрічі) дозволили ЕГ встановити, що цілі, ПРН та зміст освітніх компонентів (ОК3, ОК4 ВК1–5) відображають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Особливістю ОНП є те, що вона в повній мірі узгоджується зі стратегією розвитку Миколаївської області до 2027 року (<http://surl.li/gstzr>) та з регіональними програмами: Програма розвитку освіти Миколаївської області (<http://surl.li/snwng>); Комплексна програма охорони довкілля на 2021–2027 рр. (<http://surl.li/bjcz0>). В ОНП враховано Стратегію діяльності МНАУ (<https://bit.ly/3w30Cwt>): підготовка висококваліфікованих фахівців для вітчизняного і зарубіжного ринку праці, які володіють конкурентними фундаментальними і прикладними знаннями, здатні їх застосувати для інноваційного розвитку економіки та примножувати через систему самонавчання упродовж всього життя. МНАУ атестований МОН України в частині провадження наукової (науково-технічної) діяльності за науковим напрямом «Аграрні науки та ветеринарія» категорією «А» (<http://surl.li/wuvi>). Цілі ОНП відображені у практичних результатах навчання (ПРН 1, 2, 3, 5, 7, 8). В загалом метою ОНП є підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних, інтегрованих у європейський та світовий науково-освітній простір фахівців, здатних до самостійної наукової та науково-педагогічної діяльності. Під час формування ОНП основну увагу приділено власному досвіду з підготовки кадрів вищої кваліфікації з урахуванням оригінальних підходів і вимог до освітньо-наукової складової, а також враховано практика вітчизняних профільних установ (НДІ НААН, НУБіП України, Білоцерківського НАУ, Херсонського ДАЕУ), а також досвід щодо формування у здобувачів ряду компетентностей Міністерства сільського господарства Данії (<http://surl.li/snw0i>), Державного аграрного університету Молдови (<http://surl.li/snw0l>), Ташкентського державного аграрного університету (<http://surl.li/snw0v>), Торайгіров університету Казахстану (<https://tou.edu.kz/ru/>). ЕГ вважає, що імплементація чітко визначених кращих практик зарубіжних програм сприятиме удосконаленню ОНП. Перелік ОК та інформація стосовно їх контенту розміщені на сторінці сайті МНАУ (<http://surl.li/smnpf>). Відповідно до Положення про порядок розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм (<http://surl.li/apmrh>) робоча група під керівництвом гаранта щорічно проводить моніторинг ОНП через опитування стейкхолдерів, роботу з фокус-групами, аналізу документів та ринку праці. ОНП розміщуються на офіційному сайті МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/>) ЕГ відмічає, що цілі та програмні результати навчання ОНП в повному обсязі визначають тенденції розвитку 204 спеціальності в сучасних умовах.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого

стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

На момент проведення акредитаційної експертизи ОНП відповідний стандарт відсутній. ОНП, що акредитується, має відповідність низці законів та положень: Закону України про вищу освіту (2014 р. <http://surl.li/jhtp>); Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (2016 р. <https://www.kmu.gov.ua/npras/248945529>). Діюча ОНП позитивно оцінена стейкхолдерами (<http://surl.li/snwpr>) та здобувачами вищої освіти (<http://surl.li/snwpx>). Робочою групою враховані рекомендації НА попередньої акредитації (протокол № 3 (46), 23.02.2021 р.), (<http://surl.li/snwtw>). Інтегрована підготовка докторів філософії, що передбачає чітку практичну спрямованість на здійснення дослідницької, інноваційної та науково-педагогічної діяльності в умовах інтенсивного розвитку технологій виробництва і переробки продукції тваринництва та суміжних галузей знань вирізняє особливість ОНП. Інтегральна компетентність визначена як здатність розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері технології виробництва та переробки продукції тваринництва, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та здійснення інновацій щодо виробничої діяльності, що відповідає дескрипторам Національної рамки кваліфікацій в редакції від 05.06.2020 р. Експертна група вважає, що ПРН відповідають вимогам для 8-го кваліфікаційного рівня національної рамки кваліфікацій. (<http://surl.li/gkrz>). На сторінці сайту МНАУ оприлюднена (05.01.2024 р) ОНП на 2024 р. для обговорення (<http://surl.li/snwqp>). На підставі інтерв'ювання усіх фокус-груп, а саме: здобувачів, їх наукових керівників, науково-педагогічних працівників, інших стейкхолдерів, ЕГ дійшла висновку, що освітній процес за обов'язковими та рекомендованими варіативними освітніми компонентами ОНП уможливує досягнення ПРН.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОНП визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та зарубіжних освітніх програм. Програмні результати навчання визначені з урахуванням позицій та потреб науковців, стейкхолдерів та здобувачів, відповідають Місії та Стратегії розвитку МНАУ. ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» забезпечує досягнення програмних результатів навчання органічним поєднанням навчальної роботи з науковими дослідженнями. Позитивною практикою є включення до складу робочої групи здобувачів вищої освіти спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Експертна група рекомендує під час перегляду ОНП залучати до робочої групи зовнішніх стейкхолдерів та/або випускників ОНП, що дасть можливість оперативно визначити їх інтереси та пропозиції щодо покращення чи удосконалення ОНП. Потребує більш ґрунтовного вивчення досвіду підготовки докторів філософії за аналогічними зарубіжними програмами з метою імплементації в ОНП новітніх освітніх технологій, що може додати їй унікальності.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Під час розробки та оновлення ОНП робочою групою враховані тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» дозволяє досягти результатів навчання третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва. Виявлені слабкі сторони не носять системний характер. Зважаючи на наведені сильні сторони та позитивні практики, а також рекомендації щодо подальшого удосконалення ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» у контексті критерію 1 експертна група дійшла висновку, що ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відповідає рівню В за критерієм 1. З урахуванням сильних сторін освітньої діяльності в МНАУ за ОНП може бути оцінена на рівні В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ЕГ встановила, що обсяг ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» становить 60 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам розд. II, п. 6 ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» (<http://surl.li/qfrfc>) та Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) затвердженого Постановою КМУ № 261 від 23.03.2016 р. зі змінами від 0.04.2019, (п.21 – <http://surl.li/qfrfs>). Строк підготовки докторів філософії становить 4 роки. Стандарт вищої освіти наразі відсутній. Обсяг обов'язкових ОК ОНП 2023 р. становить 45 кредитів ЄКТС. В Положенні про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/anigx>) визначено, що обсяг обов'язкової компоненти (п.5.2.2) не може перевищувати 75 відсотків обсягу (в кредитах ЄКТС) навчального плану. ЕГ встановила, що кількість кредитів ЄКТС за вільним вибором студента становить 25 %, що відповідає вимогам п.15 част.1 Закону України «Про вищу освіту» та Постанові КМУ № 261 (п. 21). Кількості кредитів ЄКТС та їх розподіл в ОНП і НП є ідентичними (<http://surl.li/souks>). На вибіркові ОК приходилося 15 кредитів (25,0 %). НП включає 5 циклів (в ОНП лише 3 цикли), які забезпечують набуття здобувачами різних компетентностей: 1) цикл загальнонаукової підготовки забезпечує оволодіння філософськими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду – 6 кредитів або 10,0 %, 2) цикл професійної підготовки забезпечує набуття глибинних знань із спеціальності – 12 кредитів або 20,0 %, 3) цикл дослідницької підготовки забезпечує набуття універсальних навичок дослідника – 15 кредитів або 25,0 %, 4) цикл мовної підготовки направлений на здобуття мовних компетентностей – 8 кредитів або 13,3 %, 5) цикл практичної підготовки направлений на оволодіння вмінь і навичок організації та проведення освітнього процесу – 4 кредитів або 6,7 %. Вибіркові освітні компоненти належать до одного циклу – спеціальної або професійної підготовки. Форма навчання денна. Атестація здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти здійснюється у формі захисту дисертаційної роботи. Під час онлайн зустрічі ЕГ з фокус-групами академічного персоналу, здобувачів та випускників було з'ясовано, що під час реалізації освітньої складової аудиторне навантаження є оптимальним (відеозапис зустрічі 2, 3 і 4).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОНП має чітку структуру, що відповідає вимогам Положення про формування, затвердження та оновлення освітніх програм в МНАУ (<http://surl.li/apmrh>). ОНП має всі необхідні реквізити, передмову та профіль. Аналіз навчального плану (2023 р. – ВСО) та структурно-логічної схеми вивчення ОК (наведена в ОНП – <http://surl.li/slizd>) показав, що в цілому логічна послідовність вивчення дисциплін дозволяє досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. ОК ОНП згруповані у відповідні блоки: I. Обов'язкові компоненти, що складається з п'яти циклів: 1-й цикл загальної підготовки – ОК1–ОК2 (аудиторне навантаження – 66,7 % загального часу); 2-й цикл спеціальної (професійної) підготовки – ОК3–ОК4 (аудиторне навантаження – 61,7–70,8 % загального аудиторного часу); 3-й цикл дослідницької підготовки – ОК5–ОК 8 (аудиторне навантаження – 61,7–72,5 % загального часу); 4-й цикл мовної підготовки ОК9 (аудиторне навантаження – 69,2 % загального часу); 5-й цикл практичної підготовки (педагогічна практика) – ОК10 (аудиторне навантаження – 93,3 % загального часу). Вибіркові компоненти мають 63,5 % аудиторного часу. НП обов'язкові й вибіркові ОК передбачені упродовж I–II років навчання (<http://surl.li/souks>). Вибіркові компоненти в сукупності з обов'язковими, своїм переліком й змістом повною мірою забезпечують досяжність заявлених цілей і ПРН за ОНП. Для ефективної організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти в МНАУ використовується платформа Moodle (<https://bit.ly/3CDV22Y>). НПП надають консультативну допомогу здобувачам відповідно до розробленого та затвердженого графіка, який розміщений на сторінці факультету (<http://surl.li/soumg>).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ЕГ зазначає, що ОНП не є міждисциплінарною. Проведений аналіз змісту ОНП, ВСО (таблиці 1–3) дозволяє стверджувати, що зміст цієї програми відповідає предметній області, заявленої для спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» за теоретичним змістом освітніх компонентів, об'єктами, діяльністю, представленими методами і технологіями. З переліку обов'язкових освітніх компонентів, п'ять безпосередньо забезпечують набуття компетентностей визначеної предметної області (ОК3 – Історія розвитку зоотехнії; ОК4 – Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва; ОК7 – Організація проведення наукових досліджень; ОК8 – Педагогіка вищої школи; ОК9 – Іноземна мова за професійним спрямуванням. Всі основні ОК мають прямий зв'язок зі спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». Вибіркові компоненти ОНП (ВК1–ВК5) спрямовані на досягнення цієї ж мети (загально університетський каталог – <http://surl.li/soums>). Інтегральну, загальні і фахові компетентності зі спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» формують освітні компоненти ОК1 – Філософія науки; ОК2 – Біотетика; ОК5 – Системний підхід використання методів математичного моделювання; ОК6 – Спеціальні інформаційні системи і технології; ОК10 – Педагогічна практика. Матриця відповідності результатів

навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання здобувачів вищої освіти складають логічну та взаємопов'язану систему. Обов'язкові та вибіркові ОК, своїм переліком й змістом формують повноту декларованої ЗВО унікальності ОНП. Під час теоретичного навчання та проведення науково-дослідної роботи здобувачі набувають вмінь та навичок користуватися сучасним лабораторним обладнанням, високотехнологічними точними приладами, програмним забезпеченням комп'ютерної техніки. Академічний персонал та здобувачі під час онлайн зустрічі з ЕГ підтвердили актуальність і унікальність ОНП (відеозапис зустрічі 2 і 3). Випускники та представники студентського самоврядування, а також роботодавці переконали ЕГ, що їх пропозиції розглядаються та враховуються для забезпечення відповідності змісту ОНП (відеозапис зустрічі 4, 5 і 6).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язки, передбаченому законодавством.

В Статуті МНАУ (<http://surl.li/anidg>) закладена особистісна (п. 2.4.13) орієнтація освіти. Експертизою ВСО та інтерв'юванням учасників освітнього процесу ЗВО підтверджена практика формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, що регламентується рядом нормативних документів: Положенням про порядок підготовки здобувачів (<http://surl.li/smjch>) – ОНП є основою (п.4.3) для формування індивідуальної освітньої траєкторії аспіранта; Положенням про порядок реалізації права на вибір навчальних дисциплін (<http://surl.li/arpmpo>) – основою формування індивідуальної освітньої траєкторії (п.3.3) є вибіркові дисципліни обсягом не менше 25,0 % кредитів ЄКТС. ВК можуть бути відповідно до діючої ОНП, а також загально університетського каталогу (п.3.5). Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (п.3.7.1) формується з дотриманням вимог ОНП і враховує його індивідуальні потреби та наукові інтереси (індивідуальна освітня траєкторія). Перелік ВК представлені в НП (<http://surl.li/souks>), а інформація стосовно їх контенту розміщені у відкритому доступі на сторінках сайту МНАУ (<http://surl.li/smprox>). З усіх навчальних дисциплін розроблені силабуси (<http://surl.li/rsqnx>) та наведений алгоритм вибору ОК – <http://surl.li/soums>). У Положенні про педагогічну практику (<http://surl.li/soupn>) визначено, що здобувачі можуть не лише обирати (п. 6.1) строки проходження практики, а й вносити свої пропозиції (п.6.2) щодо організації практичної підготовки. Всі здобувачі можуть долучитися до проходження практики за кордоном (<http://surl.li/bjvtt>) та реалізувати право на міжнародну академічну мобільність. Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність (<http://surl.li/aiuve>) встановлено, що на основі договорів може бути реалізовано право (п.3.1.1) на національну (п.3.1.2) та міжнародну кредитну мобільність. Здобувачі вищої освіти мають всі права та можливість на перезарахування результатів навчання (<http://surl.li/anica>) з метою продовження навчання (п.2.1). На зустрічі ЕГ з гарантом була підтверджена можливість вибору дисципліни, у т. ч. з інших ОП. На онлайн зустрічі з фокус-групами академічного персоналу та допоміжними структурними підрозділами ЕГ було підтверджено, що всі здобувачі мають можливість упродовж одного місяця після вступу обрати теми наукових досліджень (відеозапис 2 і 8). ЕГ зазначає, що можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів також забезпечується через вибір тематики науково-дослідних завдань, різних курсів, навчальних програм тощо. ЕГ вважає позитивною практикою ЗВО наведеного алгоритму вибору ОК.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

За результатами вивчення відомостей СО, ОНП, силабусів ОК та проведених онлайн зустрічей із фокус-групами академічного персоналу, здобувачів та випускників ЕГ було встановлено, що основою практичної підготовки є практична складова всіх освітніх компонентів ОНП. Освітніми компонентами навчальних планів передбачено чітко визначену практичну підготовку: ОК циклу загальноосвітньої підготовки – 24,4 % загального часу; ОК спеціальної підготовки – від 11,7 до 20,8 % загального часу; ОК циклу дослідницької підготовки – в межах 11,7–30,6 % загального часу; ОК мовної підготовки – практична підготовка становить 69,2 % загального часу. Здобувачі вищої освіти мають всі можливості проходити практичну підготовку на філіях факультету (<http://surl.li/souqs>), які відкриті на високотехнологічних тваринницьких підприємствах. Достатня кількість угод з різними закладами України: Інститутом розведення і генетики тварин ім. В. М. Зубця (<http://surl.li/sousq>); Інститутом свинарства та АПВ (<http://surl.li/sourw>); Інститутом рибного господарства (<http://surl.li/souse>); Державним біотехнологічним університетом (<http://surl.li/sousl>) та ін. надає хорошу можливість здобувачам обирати місця проходження практичної підготовки. Практична підготовка здобувачів певною мірою забезпечується під час проведення виїзних занять (<http://surl.li/souri>). З метою організації практичної підготовки здобувачів у МНАУ розроблене Положення про педагогічну практику (<http://surl.li/soupn>), яке регламентує (п.1.1) порядок і форми проходження педагогічної практики аспірантами. У процесі проходження педагогічної практики аспіранти повинні оволодіти (п.2.1) основами науково-методичної та навчально-методичної роботи: навичками структурування та психологічно грамотного перетворення наукових знань в навчальний матеріал тощо. Загальний обсяг педагогічної практики (п.3.1) складає 120 годин (4 кредити ЄКТС у 5 та 6 семестрах). Здобувачі (п. 3.5), які проводять заняття перебуваючи на посаді науково-педагогічного працівника (за сумісництвом), звільняються від педагогічної практики. Звіт та витяг (п.5.3) з протоколу засідання відповідної кафедри про затвердження Звіту подаються аспірантом до відділу аспірантури. Практична підготовка здійснюється під час виконання наукової складової ОНП (132,0 кредитів ЄКТС), а також під час опанування дисциплін за вільним вибором. Стейкхолдери, які брали участь в онлайн зустрічі з ЕГ також зазначили, що задоволені сформованими компетентностями та практичними навичками здобувачами (відеозапис зустрічі 6). МНАУ на регулярній основі проводить анонімне анкетування учасників освітнього процесу, що дає можливість оперативно реагувати на певні виклики, або планувати заходи з покращення реалізації ОНП. Проведена

ЕГ відкрита зустріч підтвердила задоволення рівнем кваліфікації підготовки аспірантів. ЕГ вважає за доцільне додати до анонімного анкетування питання з практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Мета освітньої діяльності в ЗВО ґрунтується (п.2.3) на принципах формування моральних принципів та норм поведінки кожної особистості (Статут МНАУ – <http://surl.li/anidg>). В Стратегії розвитку ЗВО на 2023–2032 рр. (<http://surl.li/owtrz>) визначено, що в основу провадження освітньої діяльності покладено принципи доступності та якості освіти, поєднання можливостей отримання професійних знань на соціальних навичок Soft Skills. Соціальні навички у МНАУ здобувачі набувають, насамперед, у результаті опанування освітніх компонент ОНП: ОК1 – Філософія науки; ОК3 – Історія розвитку зоотехнії; ОК9 – Іноземна мова за професійним спрямуванням, ОК10 – Педагогічна практика, а також частково забезпечують ОК фахової підготовки через бесіди, дискусії, майстер-класи, тренінги, вебінари, семінари, виконання індивідуальних завдань, представлення, обговорення та впровадження результатів отриманих досліджень. Вибіркові навчальні дисципліни також забезпечують набуття у здобувачів комунікативних навичок, уміння виступати публічно, що формує лідерські якості, працювати у команді, гнучкість та адаптивність: «Генетика популяцій» (<http://surl.li/soutl>) – ФК 5 «здатність брати участь у наукових дискусіях, критичних діалогах на вітчизняному та міжнародному рівнях українською та англійською мовами, відстоювати свою наукову позицію»; «Технологічне обладнання для виробництва молока та м'яса» – ФК 2 «Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері технології виробництва та переробки продукції тваринництва та дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових видання». У МНАУ щорічно проводиться низка науково-практичних конференцій у т. ч. із залученням здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/sovgb>), що формує і розвиває соціальні навички. 21-22 березня 2024 р. на базі МНАУ була проведена Всеукраїнська науково-практична конференція (<http://surl.li/sovge>), у якій прийняли участь здобувачі Д. Андреева, Б. Голосний, Ю. Данило. ЕГ на онлайн спілкуванні зі здобувачами вищої освіти (відеозапис 3) впевнилася у вміннях аргументовано викладати власні думки, наводити відповідні приклади, відстоювати свою позицію, що є необхідним для майбутньої науково-педагогічної діяльності. Набуті здобувачами у процесі навчання soft skills сприятимуть успішному професійному становленню випускників спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва. Онлайн зустріч ЕГ із стейкхолдерами (відеозапис зустрічі 6) підтвердила достатній рівень комунікативності здобувачів.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На час проведення акредитаційної експертизи Стандарт вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти зі спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва відсутній. Присвоєння професійної кваліфікації у ЗВО не практикується. Зміст ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», що акредитується, спрямовано на формування компетентностей та результатів навчання згідно з вимогами 8-го рівня Національної рамки кваліфікацій.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Порядок підготовки здобувачів вищої освіти в МНАУ здійснюється відповідно до Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (<http://surl.li/smjch>), яке врегульоване Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/anigx>) та відповідно до організації навчального процесу (<http://surl.li/bkagy>). ЕГ встановила, що обсяг ОНП та окремих освітніх компонентів відповідає фактичному навантаженню здобувачів, щодо досягненню цілей та результатів навчання. Проведений аналіз ОНП (<http://surl.li/sovhh>) та навального плану (<http://surl.li/souks>) показав, що загальний бюджет навчального часу становить 60 кредитів ЄКТС або 1800 годин, з яких обсяг аудиторної роботи становить 1240 годин (68,9 %), а обсяг самостійної роботи – 560 годин (45,1 %). Аудиторне навантаження у повній мірі забезпечує досягнення цілей та ПРН. Зміст самостійної роботи здобувача в розрізі конкретного освітнього компонента визначається робочою програмою (силабусом) дисципліни. Розклад занять (<http://surl.li/sovhp>) у повному обсязі забезпечує виконання навчального плану щодо аудиторного навантаження. Тематика самостійної роботи в межах кожної ОК та критерії оцінювання здобувачів знайомить академічний персонал на початку семестру на першому аудиторному занятті, що було підтверджено під час онлайн зустрічі ЕГ з фокус-групами академічного персоналу, здобувачів та випускників (відеозапис зустрічі 2, 3 і 4). Завдання на самостійну підготовку є виваженим та дозволяє в цілому опрацювати навчальний матеріал. Обсяг аудиторного навантаження становить в середньому 19 години на тиждень у першому семестрі, а в третьому семестрі другого року навчання – 24 години на тиждень. ЕГ відзначає, що співвідношення аудиторної та самостійної роботи збалансоване й дозволяє досягти цілей і ПРН. ЗВО проводячи моніторинг якості навчання здобувачів на ОНП (<http://surl.li/rtbgi>) 66,7 % респондентів виказали на високі професійні якості НПП. За результатами онлайн зустрічі ЕГ з фокус-групами академічного персоналу, здобувачів вищої освіти та випускниками було з'ясовано, що співвідношенням обсягу окремих освітніх компонентів ОНП та фактичним навантаженням є оптимальним. Здобувачі вищої освіти не вважають себе перевантаженими аудиторними

заняттями (відеозапис зустрічі 2, 3 і 4). ЕГ відмічає, що у здобувачів вищої освіти за навчання на ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» достатньо часу на проведення наукових досліджень за темою дисертаційної роботи. ЕГ вважає, що було б за доцільне до анонімного анкетування внести питання щодо якості змісту освітніх компонентів, які формують професійні якості здобувачів, а також щодо академічного навантаження.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

У Положенні про організацію освіти в МНАУ (<http://surl.li/anigx>) визначено (п. 3.1), що може бути запроваджена як змішана, так і дуальна форма освіти. Наразі підготовка здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» за дуальною формою освіти в ЗВО не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильними сторонами ОНП у контексті Критерію 2 є: Освітньо-наукова програма має чітку структуру. Освітні компоненти програми пов'язані між собою у структурно-логічну схему, що спрощує розуміння зв'язків між окремими блоками ОНП для здобувачів вищої освіти та інших стейкхолдерів. Освітні компоненти ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» у своїй сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми повною мірою відповідає предметній області спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва. ОК сприяють формуванню у здобувачів вищої освіти soft skills, оскільки їх зміст, методи та форми навчання спрямовані на формування соціальних навичок. ЗВО задовольняє потреби здобувачів щодо набуття компетентностей через вільний вибір дисциплін (відповідно до тематики дослідження) та формування індивідуальної освітньої траєкторії. Позитивною практикою МНАУ є розроблений та оприлюднений на сторінці факультету алгоритм вибору освітніх компонентів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

ЕГ рекомендує привести у відповідність план освітнього процесу (НП) до циклів підготовки освітньо-наукової програми (розділ 2.1). До анонімного анкетування доцільно внести питання щодо якості змісту освітніх компонентів, які формують професійні якості здобувача, та академічного навантаження й практичної підготовки.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зміст ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» має чітку структуру та зміст, відповідає вимогам більшості підкритеріїв, нормативним показникам обсягу (у рамках кредитів ECTS) та спрямованості на формування фахових компетентностей здобувачів вищої освіти. Освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми повною мірою відповідає предметній області спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва. Навчальні плани та робочі програми освітніх компонентів дозволяють досягти заявлених цілей. Зважаючи на наведені сильні сторони та позитивні практики, а також рекомендації щодо подальшого удосконалення освітньо-наукової програми у контексті критерію 2 експертна група дійшла висновку, що ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відповідає рівню В за критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Організацію прийому до ЗВО здійснює приймальна комісія, склад якої щорічно затверджується наказом ректора. ЕГ встановила, що приймальна комісія працює в умовах демократичності, прозорості та відкритості у повній відповідності до законодавства України. На сторінці сайту МНАУ (<http://surl.li/solko>) оприлюднюються наступні накази: «Про допуск до складання вступних іспитів до аспірантури»; про організацію відбіркової комісії по прийому до аспірантури»; «Про призначення предметних комісій; про затвердження розкладу вступних іспитів до аспірантури»; матеріали засідання відбіркової комісії «По відборі і прийому до аспірантури МНАУ у 2023 році» від 23.05.2023р.; Протокол № 4 засідання відбіркової комісії від 12.09.2023 р.; Наказ «Про введення в дію рішення вченої ради щодо вступу до аспірантури». На сторінці сайту (<http://surl.li/smkwe>) висвітлені Програма вступних іспитів та Програма вступних (додаткових) іспитів. Відповідно до Правил вступу до аспірантури (<http://surl.li/solle>; <http://surl.li/solll>) претенденти складають (п 4) іспити: 1) зі спеціальності (в обсязі стандарту вищої освіти магістра); 2) з іноземної мови; 3) з філософії (в обсязі навчальних програм для закладів вищої освіти IV рівня акредитації, затверджених Міністерством освіти і науки України). Вступник, який підтвердив свій рівень знання англійської мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL або International English Language Testing System або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня) звільняється від складання вступного іспиту і оцінюються за найвищим балом. Особам, які вступають для здобуття ступеня доктора філософії до аспірантури на основі НРК7 з іншої галузі знань (спеціальності) встановлюють додаткові вступні випробування з дисципліни «Годівля тварин та технологія кормів», який передує вступним. Його оцінювання відбувається за двобальною шкалою: «зараховано» або «не зараховано». Відбір вступників проводиться на основі конкурсного балу, який обчислюється як сума балів отриманих під час складання вступних іспитів зі спеціальності, філософії та іноземної мови з урахуванням вагового коефіцієнту (відповідно 0,4; 0,3 і 0,3 бала). ЕГ відмічає, що Правила вступу до аспірантури МНАУ інформативні та досить зрозумілі, не містять дискримінаційних положень, визначають перелік спеціальностей, за якими здійснюється підготовка на третьому рівні вищої освіти, вимоги до конкурсного відбору з розрахунком конкурсних балів, строки прийому заяв та документів спеціальні умови та особливості прийому на навчання, загальні обов'язки та права аспірантів. Під час проведення онлайн зустрічей з фокус-групами здобувачів, випускників та стейкхолдерів ЕГ переконатась, що вступні випробування проводяться прозоро та чесно, у здобувачів претензій до правил вступу та процедур, що при цьому застосовуються немає (відеозапис зустрічі 3, 4 і 6).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

ЕГ встановила, що особливості освітньо-наукової програми «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» враховані в Програмі вступних іспитів до аспірантури зі спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва (<http://surl.li/sollz>; <http://surl.li/solpd>). Програма містить 55 програмних питань (в обсязі стандарту магістра 204 спеціальності). Іспит проходить в усній формі, до іспиту допускається абітурієнт, рекомендований відбірковою комісією. Критерії оцінювання вступного іспиту – «не задовільно» – «відмінно», розподіл балів та шкала оцінювання – за національною шкалою та ЄКТС. Перелік 20-и тем рефератів зі спеціальності, порядок виконання, змістове наповнення, строки подання та форма представлення реферату. Критерії оцінювання реферату («не задовільно» – «відмінно»), список рекомендованої літератури (54 джерела). ЕГ рекомендує дещо оновити у Програмі вступного фахового випробування список літературних джерел, оскільки досить велика частка джерел (25 найменувань) опубліковані більше 14 років тому. Програма вступу фахового випробування за спеціальністю 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва щорічно оновлюється, про що підтвердив ЕГ гарант (відеозустріч з гарантом). У ході онлайн спілкування зі здобувачами вищої освіти та випускниками ЕГ встановила, що правила прийому на навчання на ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» враховують її особливості. Здобувачі підтвердили ЕГ зрозумілість та Програми вступних іспитів (відеозапис зустрічі 3 і 4).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановила, що вся інформація про правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти розміщена на офіційному сайті МНАУ (<http://surl.li/arpms>), є доступною для учасників освітнього процесу та стейкхолдерів. Правила визначення результатів навчання регулюються: Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/anigx>) – з метою провадження (п.3.5) освітньої діяльності поєднуються засади формальної, неформальної та інформальної освіти; Положенням про порядок перезарахування результатів навчання (<http://surl.li/anica>) – встановлена процедура визнання (п.2.1.2) Документів, виданих освітніми установами, що входять до академічного рейтингу університетів світу – Academic Ranking of World Universities (ARWU); Положенням про комісію з визнання здобутих в освітніх установах ступенів вищої освіти та наукових ступенів у МНАУ» (<http://surl.li/arpmp>) – встановлено функціональні обов'язки Комісії (п.1.1) й процедуру визнання здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти; Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність (<http://surl.li/aiuve>) – визнання результатів освіти (п.2.2.1) на певних етапах виконання індивідуального навчального плану. ЕГ констатує, що Правила є чіткими, зрозумілими, і відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабонській конвенції). Право здобувачів вищої освіти на академічну мобільність реалізується шляхом укладення договорів (<http://surl.li/sppza>) про співробітництво в галузі освіти та науки, програм та проєктів. Міжнародна діяльність МНАУ (<https://int.mnau.edu.ua/ndc-mspz/>)

орієнтована на реалізацію основних ідей і вимог Болонської декларації, розширення та встановлення прямих контактів із провідними закордонними ВНЗ, підвищення якості знань майбутніх спеціалістів і викладачів шляхом організації практики, стажування, участі у міжнародних грантових програмах. У Положенні про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/apnsm>) унормовано порядок визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО: п.3.4 – « ... при перезарахуванні оцінок, отриманих у інших закладах освіти, використовуються рекомендації Європейської кредитно-трансферної системи (якщо інше не передбачене двосторонньою угодою)»; п.3.5 – « ... кількість кредитів, які можуть бути присвоєні здобувачу вищої освіти, який демонструє власні (здобуті поза програмою) досягнення, рівноцінна кількості кредитів, встановлених відповідному освітньому компоненту програми». В МНАУ Міжнародна співпраця реалізується відповідно до укладених договорів з установами Королівства Данія (<http://surl.li/snwoi>), Молдови (<http://surl.li/snwol>), Казахстану (<http://surl.li/soltd>), Узбекистану (<http://surl.li/snwov>). ЕГ пересвідчилася в ознайомленості академічного персоналу й здобувачів з можливостями, які задекларовані цими документами.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Для здобувачів вищої освіти на офіційному сайті МНАУ оприлюднена процедура перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти, що отримані у неформальній/інформальній освіті, яка регулюється Положенням про порядок перезарахування результатів навчання (<http://surl.li/anica>). У Положенні визначено, що неформальна освіта (п.3.5) є доповненням до вже здобутих знань та вмінь на різних рівнях вищої освіти. Кожен учасник освітнього процесу може скористатися правом не неформальну освіту чи поєднувати формальну й неформальну освіту з метою підвищення рівня знань, вмінь й практичних навичок. Заклад вищої освіти у разі зарахування (п.2.2.5) на навчання власника Документа, що отримав Свідоцтво про визнання МОН, має право переглянути результати процедури визнання, але виключно в бік більш сприятливих результатів для власника. У такому разі Комісія закладу вищої освіти проводить власний аналіз з урахуванням рішення МОН та вимог закладу вищої освіти до певної Програми і навичок власника Документа та приймає остаточне рішення про визнання. Процедура визнання результатів навчання здобутих у неформальній/інформальній освіті передбачає: подання заяви на ім'я ректора не пізніше, ніж за 30 робочих днів до початку семестру; формування предметної комісії, яка визначає форми та строки проведення оцінювання з метою визнання результатів навчання; проведення оцінювання з метою визнання результатів навчання. До заяви здобувачі надають сертифікати, свідоцтва тощо, що підтверджують ті вміння, які вони отримали під час навчання. МНАУ може визнати результати навчання, здобуті у неформальній/інформальній освіті в обсязі, що не перевищує 10 % від загального обсягу кредитів ЄКТС, передбачених ОНП. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ пересвідчилася, що вони поінформовано про таку можливість перезарахування отриманих знань у неформальній освіті (відеозапис 3). У 2023 р. НПП та здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти Діана Андреева пройшли Міжнародне підвищення кваліфікації (вебінар) «Неформальна освіта при підготовці магістрів та здобувачів доктора філософії (PhD) в країнах Європейського Союзу та Україні», організатором виступив Інститут Науково-дослідний Люблінського науково-технологічного парку IESF Міжнародна фундація науковців та освітян. В ЗВО створені належні умови для неформальної освіти здобувачів вищої освіти, забезпечивши вільний доступ до онлайн-курсів. ЕГ вважає, що необхідно академічному персоналу та науковим керівникам більш широко популяризувати неформальну освіту серед здобувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання на ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» та відповідна процедура вступу абітурієнтів, відповідають вимогам чинного законодавства, є чіткими, доступними та зрозумілими для потенційних вступників, не мають дискримінаційних положень, розміщені у публічному доступі. Умови вступу включають ті елементи (вступні випробування), які дозволяють повністю врахувати особливості ОНП. Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, регламентуються відповідними положеннями, які оприлюднені на офіційному веб-сайті МНАУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Експертна група рекомендує продовжувати популяризувати серед здобувачів вищої освіти можливості неформальної/інформальної освіти, мотивувати їх для проходження різноманітних онлайн-курсів, тренінгів, вебінарів тощо. В Програмі вступних випробувань рекомендовано оновити список джерел сучасними виданнями.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому на ОНП та відповідна процедура вступу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відповідають вимогам чинного законодавства, є чіткими, доступними та зрозумілими для вступників, не мають дискримінаційних положень, розміщені у публічному доступі та враховують особливості ОНП через програмну складову процедури вступу. У МНАУ наявна документована процедура визнання результатів навчання, що отримані у неформальній/інформальній освіті та за програмами академічної мобільності. Підкритерії 3.1–3.4 цілком відповідають вимогам, що підтверджує загалом відповідність Критерію 3. Зважаючи на вищевказані сильні сторони та рекомендації до покращення ОНП, експертна група дійшла висновку, що освітньо-наукова програма відповідає рівню В за Критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

ЕГ встановила, що ОНП відповідає своїм цілям, форми та методи навчання і викладання орієнтовані на досягнення програмних результатів навчання. У «Положенні про організацію освітнього процесу у МНАУ» (<http://surl.li/anigx>) організація навчального процесу, визначення форм навчання і викладання підкреслює студентоорієнтованість і принципи академічної свободи. Широкий перелік навчальних дисциплін, різноманітність форм і методів навчання за ОК (таблиця з ВСО, робочі програми та силабуси ОК) як за представлення лекційного матеріалу, так і проведення практичних занять відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. ЕГ на онлайн зустрічі з фокус-групою НПП переконалися (відеозустрічі 2, 3), що вони використовують в навчальному процесі різні методи, у т. ч. наукову дискусію, презентації результатів досліджень, заслуховують наукову доповідь. Принципи академічної свободи за ОНП забезпечуються вільним вибором частини ОК, обранням бази проведення і теми досліджень, що підтверджено ЕГ під час онлайн зустрічі з фокус-групами здобувачів, гарантом ОНП та НПП (відеозустрічі 2, 3, 9). «Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та здобувачів наукового ступеня доктора наук у МНАУ» (<http://surl.li/smjch>) передбачає такі форми навчання: очна (денна, вечірня), заочна та поза аспірантурою як за умовами державного замовлення, так і за умовами контракту. У МНАУ впроваджені технології дистанційного навчання, зокрема, широко використовується Система е-навчання на платформі Moodle (<https://moodle.mnau.edu.ua/>), а також їх поєднання з традиційними формами й методами навчання і викладання. Для самостійної роботи здобувачам пропонуються перелік навчальних матеріалів та електронних ресурсів, що забезпечують виконання відповідних завдань. Зустрічі зі здобувачами, випускниками та результати (анкетування <http://surl.li/rtfkv>) демонструють задоволеність стейкхолдерів формами та методами навчання (відеозустріч 6). У звіті самооцінювання зазначено про відсутність дуальної освіти за ОНП, водночас з огляду на тісну, плідну і фахову співпрацю з стейкхолдерами як в Україні, так і за кордоном, її елементи впроваджуються під час навчання здобувачів третього рівня вищої освіти.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (робочі програми, силабуси або в інший подібний спосіб). На сайті ЗВО в розділі «Аспірантура і докторантура» (<http://surl.li/smkwe>) представлена інформація для здобувачів, зокрема, ОНП (<http://surl.li/slizd>), інформація про ОК (<http://surl.li/smnpf>), навчальні плани (<http://surl.li/smodr>), графік освітнього процесу (<http://surl.li/smkzg>), розклад занять, розклад іспитів, розклад дзвінків (<http://surl.li/smlaf>). У «Положенні про організацію освітнього процесу у МНАУ» (<http://surl.li/anigx>), «Положенні про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у МНАУ» (<http://surl.li/apnsm>) викладені порядок і критерії оцінювання у межах ОК. Інформування здобувачів відбувається на заняттях з навчальних дисциплін, при спілкуванні з науковими керівниками, представниками відділу аспірантури та докторантури. На онлайн зустрічі ЕГ зі здобувачами (відеозустріч 3) підтверджена налагоджена в ЗВО система комунікації, відсутність проблем з інформуванням щодо освітнього процесу. У ході онлайн зустрічі ЕГ з академічним персоналом (відеозустріч 2) підтверджено, що здобувачі своєчасно та систематично отримують інформацію щодо організації навчального процесу, змісту і викладання окремих ОК, а також контрольних заходів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень здійснюється впродовж всього часу реалізації ОНП – через освітню і наукову складові (поєднання опанування ОК і науково-дослідної роботи визначено ОНП (<http://surl.li/slzd>) і НП (<http://surl.li/smkzg>)). Проведені ЕГ онлайн зустрічі з академічним персоналом і стейкхолдерами (відеозустрічі 2, 6), ознайомлення з індивідуальними планами та науковими публікаціями здобувачів, у повній мірі відображають зв'язок між освітньою і науковою складовою ОНП. Аналіз форм і методів навчання за ОК, які використовуються в освітньому процесі (таблиця з ВСО, силабуси ОК), свідчить про підготовку здобувачів до дослідницької діяльності. Здобувачі долучені до проведення наукових робіт у навчально-наукових лабораторіях ЗВО, навчально-науково-практичному центрі МНАУ (<http://surl.li/edahp>), науково-дослідних установах на основі існуючих договорів (<http://surl.li/smpox>), беруть участь у науково-практичних конференціях різних рівнів, публікують результати власних експериментальних досліджень у наукових журналах. Під час онлайн зустрічі з фокус-групами адміністративного персоналу і гарантом ЕГ переконалася в залученості здобувачів до наукової діяльності в межах науково-дослідних тем випускових кафедр (відеозустрічі 2, 9).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу у МНАУ» (<http://surl.li/anigx>), «Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм у МНАУ» (<http://surl.li/apmrh>), «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності у МНАУ» (<http://surl.li/anigr>), «Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників МНАУ» (<http://surl.li/apvtn>) до початку навчального року проводиться моніторинг та перегляд ОНП за визначення змісту ОК з метою його оновлення. Процес оновлення змісту ОК здійснюється з урахуванням побажань та рекомендацій усіх зацікавлених сторін, а також з врахуванням підвищення кваліфікації, стажування та академічної мобільності НПП, їх участі у науково-практичних конференціях, фахових семінарах, спеціалізованих вчених радах, редколегіях наукових журналів тощо. ЕГ в ході зустрічей з представниками фокус-груп мала можливість переконатись у дотриманні цих положень – внесенні змін до змісту ОК відповідно до сучасних досягнень і практик у галузі тваринництва та споріднених галузей. Підтверджена регулярна участь викладачів, які долучені до реалізації ОНП, у програмах підвищення як освітньої, так і наукової кваліфікації (спілкування з гарантом, зустрічі з менеджментом ЗВО, з академічним персоналом, табл. 2 ВСО) До прикладу, участь у конференціях, консультування (Шарата Н. Г. та ін.), стажування в умовах провідних тваринницьких комплексів України та за кордоном (Гиль М.І. та ін.), виконання робіт за науково-дослідними темами (Луговий С. І. та ін.), використання результатів власних наукових досліджень в освітньому процесі (Підпала Т. В. та ін.), опублікування наукових робіт (<http://surl.li/smsej>). ЕГ вважає, що зміст освіти на ОНП достатньою мірою оновлюється враховуючі сучасні інноваційні наукові розробки, практики та тенденції розвитку 204 спеціальності.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності університету визначена одним зі стратегічних пріоритетів освітньої діяльності МНАУ (<http://surl.li/aqomx>). «Положення про навчання здобувачів вищої освіти та стажування (наукове стажування) аспірантів, докторантів, наукових і науково-педагогічних працівників МНАУ у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном» (<http://surl.li/smsrw>), «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у МНАУ» (<http://surl.li/aiyve>) та міжнародна діяльність ЗВО забезпечують порядок реалізації академічної мобільності здобувачів, яка здійснюється відповідно до укладених двосторонніх угод (<http://surl.li/smstz>). ЕГ встановила, що інтернаціональна діяльність МНАУ відбувається через міжнародну співпрацю з іноземними партнерами, участь у міжнародних конференціях, вебінарах, семінарах, круглих столах, викладацькій мобільності. Відповідно до діючих договорів відбувається співпраця щодо пошуку спільних грантових програм, обміну досвідом, обговорення можливостей участі здобувачів у міжнародних проектах, стажуванні та підготовки спільних наукових публікацій із зарубіжними установами. Про участь НПП університету у міжнародному стажуванні, міжнародних наукових проектах надана інформація під час зустрічі з менеджментом ЗВО (відеозустріч 1) та начальником центру міжнародного співробітництва та правового забезпечення Щербиною В. В. (відеозустріч 8). Під час онлайн зустрічі ЕГ зі здобувачами було підтверджено, що вони активно залучаються до участі у міжнародних науково-практичних конференціях, мають вільний доступ до інформації щодо міжнародних грантів та стипендіальних програм, до міжнародних науково-метричних баз даних Scopus і Web of Science та до повнотекстових матеріалів наукового видання Springer Nature (<http://surl.li/dtwdx>). Випускники (Шевчук Н.П.) та роботодавці в під час онлайн інтерв'ювання підкреслили інформованість здобувачів щодо сучасних здобутків галузі, проведення наукових досліджень науковцями МНАУ у руслі світових трендів розвитку галузі тваринництва. Водночас ЕГ встановила, що здобувачі не в повній мірі використовують надані їм можливості для представлення результатів власних досліджень у міжнародному науковому просторі.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Методи та форми навчання забезпечують досягнення задекларованих в ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи: вибір наукової теми, освітніх компонент, бази для проведення досліджень. Освітні компоненти ОНП систематично переглядаються та удосконалюються відповідно до особливостей підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти. Потужна матеріально-технічна база МНАУ дозволяє розширити перспективи розвитку як в освітньому, так і в науковому напрямку. У МНАУ забезпечується поєднання навчання і досліджень відповідно до цілей та змісту ОНП. Аспіранти залучені до наукової роботи в межах наукових тем кафедр. ЗВО систематично проводить анонімне анкетування здобувачів щодо змісту навчання, порядку оцінювання освітніх компонентів, а результати вчасно та в доступній формі доноситься всім учасникам освітнього процесу. У ЗВО налагоджена система комунікації та інформаційної підтримки здобувачів, участі здобувачів у наукових тематиках кафедр, НПП має досвід участі у міжнародних наукових проєктах. НПП прагнуть до постійного самовдосконалення через науково-дослідну та міжнародну співпрацю з провідними науково-дослідними установами. ЕГ відмічає, що в МНАУ розроблено та оприлюднено на офіційному сайті всі необхідні нормативні документи, що регламентують навчання, викладання та оцінювання за ОНП, інтернаціоналізацію діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Низька залученість здобувачів до міжнародної наукової спільноти. ЕГ рекомендовано вжити мотиваційних заходів, щодо заохочення аспірантів до участі у програмах міжнародної співпраці/стажування та до підвищення їх публікаційної активності.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Застосовувані у МНАУ форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОНП цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Робочі програми та силабуси основних і вибіркового ОК представлені на сайті МНАУ і на платформі Moodle. За реалізації ОНП відбувається орієнтація на інноваційні методи навчання, які дозволяють використовувати нові технології викладання із застосуванням необхідного обладнання. Організація освітнього процесу регламентована чинними положеннями. Учасникам освітнього процесу своєчасно і в повному обсязі надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК. Здобувачі беруть участь у конференціях, роботі круглих столів, семінарів тощо. НПП систематично оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик, за результатами опитувань здобувачів, побажань роботодавців, на підставі власних досліджень, з використанням найкращих практик та в результаті співпраці з зарубіжними колегами згідно з чинними положеннями, вони мають відповідну кваліфікацію та займаються науково-методичною роботою. Вказані недоліки у підкритерії 4.5 не є суттєвими, і не впливають на реалізацію ОНП. ЕГ вважає, що в цілому ОНП відповідає критерію 4 з рівнем відповідності В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Нормативні документи ЗВО («Положенням про організацію освітнього процесу у МНАУ» (<http://surl.li/anigx>), «Положенням про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у МНАУ» (<http://surl.li/apnsm>), «Положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у МНАУ» (<http://surl.li/sndwi>) регламентують проведення контрольних заходів і систему оцінювання здобувачів вищої освіти. Форми контрольних заходів (поточного та підсумкового контролю) та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти представлені в силабусах навчальних дисциплін (<http://surl.li/smnpf>), узгоджені з методами навчання за ОК та критеріями оцінювання результатів навчання. Аналіз експертною групою ОК ОНП, у яких представлено форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти, свідчить про використання різноманітних форм контролю, здатних встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання. Атестація здобувачів здійснюється відповідно індивідуального плану – за визначення термінів, процедури, що підтверджено при зустрічі з ними та з академічним персоналом. Здобувачі мають вільний доступ до інформації на сайті ЗВО щодо ОНП (<http://surl.li/slzd>), силабусів ОК, проведення атестацій, отримують інформацію від працівників відділу аспірантури, викладачів ОК, наукових керівників. Інтерв'ювання здобувачів (відеозустріч 3) і результати

анкетування свідчить про їх поінформованість щодо форм контрольних заходів, термінів та критеріїв оцінювання. ЕГ дійшла висновку, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання всіх ОК є чіткими та зрозумілими.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти на час проведення акредитаційної експертизи відсутній. Інформація щодо атестації здобувачів представлена на вебсайті ЗВО (<http://surl.li/apmns>). Відповідно до «Положення про порядок звітування здобувачів наукового ступеня доктора філософії про виконання індивідуального плану роботи у МНАУ» (<http://surl.li/snkui>) атестація здобувачів (підсумкова) проводиться щорічно наприкінці чергового року навчання. Підсумкова атестація здобувачів першого, другого та третього років навчання проводиться щорічно в період з 20 серпня до 20 жовтня. Здобувачі четвертого року навчання проходять атестацію з 1 травня до 1 червня. Висновок кафедри за результатами атестації (підсумкової) затверджується на засіданні вченої ради факультету. Крім того, здобувачі через 5 місяців кожного навчального року звітують на засіданні кафедри про виконання індивідуального плану роботи (проміжна атестація). Однією із складових атестації здобувачів є результати кандидатських іспитів, які проводяться згідно «Положення про порядок проведення кандидатських іспитів у МНАУ» (<http://surl.li/snljf>). З метою упорядкування процедури атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та забезпечення своєчасності їхньої атестації у разових спеціалізованих вчених радах, у МНАУ розроблено і діє «Положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у МНАУ» (<http://surl.li/sndwi>). Під час онлайн інтерв'ювання академічного персоналу та здобувачів (відеозустрічі 2, 3) ЕГ було підтверджено наявність атестацій та алгоритму їх проходження здобувачами.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

«Положенням про організацію освітнього процесу у МНАУ» (<http://surl.li/anigx>), визначені терміни, види й форми контролю різних видів робіт, правила приймання заліків і іспитів, проведення моніторингу рівня засвоєння здобувачами навчального матеріалу, процедури розгляду звернень здобувачів щодо оцінювання. «Положення про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у МНАУ» (<http://surl.li/apnsm>) регулює контрольні заходи і порядок оцінювання здобувачів (поточний і підсумковий контроль). Чітко визначені критерії оцінювання, представлена шкала оцінювання, розподіл балів, правило приймання іспиту НПП, відсутність сторонніх осіб на контрольному заході, документування контрольних заходів, визначені обов'язки та права учасників контрольних заходів. Графік семестрової атестації доводиться здобувачам вищої освіти деканатом і відділом аспірантури і докторантури університету, не менше, ніж за місяць до початку сесії, та розміщується інформація на офіційному сайті (<http://surl.li/snnit>). У випадку незгоди із рішенням оцінювача щодо результатів семестрового контролю здобувач вищої освіти може звернутися до декана факультету ТВППТСБ. Порядок подання апеляції визначено в «Положенні про організацію освітнього процесу у МНАУ» (<http://surl.li/anigx>). У разі виникнення конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із об'єктивністю екзаменатора, корупцією) здобувачі мають право звернутися в комісію з врегулювання конфліктних ситуацій, діяльність якої регламентується «Положенням про вирішення конфліктних ситуацій у МНАУ» (<http://surl.li/apvhs>). Здобувачі та представники студентського самоврядування під час онлайн зустрічі з ЕГ (відеозустрічі 3, 5) підтвердили доступність, зрозумілість правил проведення контрольних заходів, процедури щодо оскарження, у разі необхідності, результатів контрольних заходів і їх повторне проходження, розуміння шляхів вирішення конфліктних ситуацій. Водночас, аналіз нормативної бази ЗВО (<http://surl.li/apnsm>) дозволив встановити, що процедура проведення контрольних заходів (іспиту або заліку) у здобувачів здійснюється тільки одним НПП.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У нормативних документах ЗВО: «Кодекс академічної доброчесності у МНАУ» (<http://surl.li/apvoy>); «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у МНАУ» (<http://surl.li/apvoz>); «Положення про Групу сприяння академічній доброчесності» (<http://surl.li/apvpa>) простежується чітка спрямованість ЗВО (через політику, стандарти, процедури, популяризацію) на дотримання академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу, що й підтверджено при онлайн спілкуванні з фокус-групами академічного персоналу, здобувачами та адміністративним персоналом (відеозустрічі 2, 3, 7). НПП факультету ТВППТСБ у повному складі успішно закінчили онлайн-курс «Академічна доброчесність» на платформі Prometheus і отримали сертифікати. У ЗВО застосовуються онлайн-сервіси для перевірки наукових текстів на плагіат – «Unicheck», «Strikeplagiarism», «Edubirdie». Сформовано репозитарій наукових робіт. На офіційному сайті ЗВО розміщено посилання на сервіси

для перевірки наукових праць (<http://surl.li/apvpf>). У документах ЗВО унормовано форми відповідальності за порушення академічної доброчесності (<http://surl.li/apvoz>). Під час онлайн зустрічі здобувачі та НПП підтвердили ЕГ, що вони ознайомлені з принципами академічної доброчесності, розуміють необхідність її дотримання та здійснення перевірки академічних текстів на плагіат. Водночас, доцільно було б включити питання дотримання академічної доброчесності у щорічне анонімне опитування здобувачів і НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

На офіційному сайті МНАУ оприлюднені організаційно-методичні документи щодо роз'яснення форм атестації та критеріїв оцінювання здобувачів. У всіх робочих програмах ОК наведено чіткий розподіл балів за видами робіт, а також методичку розрахунку підсумкового балу. Забезпечення ОК інформаційними матеріалами в Moodle та активне користування здобувачами внутрішньо-університетською системою Е-навчання. Наявність процедур, які сприяють забезпеченню об'єктивності екзаменаторів щодо оцінювання досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання. Відкритий доступ до нормативних документів, орієнтованих на роз'яснення та популяризацію політики академічної доброчесності. Наявність формалізованих процедур оскарження результатів, вирішення конфліктних ситуацій та повторного складання контрольних заходів. У ЗВО детально описано процес розгляду звернень здобувачів щодо оцінювання на різних рівнях: поточного контролю, семестрового контролю у формі заліку або іспиту та підсумкової атестації. Учасники освітнього процесу мають доступу до технічної перевірки робіт на академічний плагіат через ліцензійну програму «Unichesk». У внутрішніх документах ЗВО чітко деталізовано різновиди: академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації, обману та необ'єктивного оцінювання. Керівництво ЗВО популяризує академічну доброчесність та застерігає всіх учасників освітнього процесу від її порушення шляхом етичного виховання та іншими методами впливу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Для здобувачів третього рівня вищої освіти існує процедура проведення контрольних заходів тільки одним НПП. Рекомендовано: залучати стейкхолдерів до участі у контрольних заходах, рецензування програми комплексного фахового іспиту; передбачити анкетування здобувачів та НПП щодо питання дотримання академічної доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Академічна доброчесність впроваджена в культуру МНАУ, діє система запобігання академічному плагіату. Процедури контрольних заходів прозорі, чіткі і зрозумілі всім учасникам освітнього процесу. Рівень відповідності за критерієм 5, пов'язаний з наявністю недоліків (проведення контрольних заходів тільки одним НПП – підкритерій 5.3), які не мають суттєвого впливу на освітньо-науковий процес, оскільки їх можна гармонізувати до позитивної практики шляхом удосконаленням нормативної бази. ЕГ вважає, що в цілому ОНП відповідає критерію 5 з рівнем відповідності В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз кадрового складу в цілому засвідчив високий рівень відповідності академічній кваліфікації викладачів тим освітнім компонентам, які вони викладають на ОНП. Підтверджуючими фактами є наявні дипломи про вищу освіту, дипломи про наукові ступені, атестати про вчені звання. Згідно таблиці 2 ВСО обов'язкову освітню програму забезпечують вісім НПП, усі з науковими ступенями (з них докторів наук – 5 або 62,5 %), сім мають вчене звання (з них професорів – 5 або 62,5 %), у т.ч. сім працюють за основним місцем роботи – МНАУ. Гарант і група забезпечення ОНП мають відповідну академічну та професійну відповідність до спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». З академічною кваліфікацією викладачів ОНП також узгоджені високі професійні активності НПП згідно з чинними Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності (табл. 2

ВСО). Наукові керівники здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти є переважно докторами сільськогосподарських наук, кваліфікованими дослідниками, які беруть активну участь у науковій діяльності. Усі викладачі постійно підвищують свій професійний і науковий рівень, педагогічну майстерність, забезпечують високий методичний (Запит 1) і науковий рівень викладання дисциплін, що також підтверджено ВСО і під час зустрічі з академічним персоналом і авторами ВСО (відеозустрічі 2, 9). Під час онлайн зустрічі здобувачі вищої освіти високо оцінили ЕГ професійні якості своїх викладачів (відеозустріч 3). Добір НПП для реалізації освітньої та наукової складової програми здійснюється на підставі їх професіоналізму, рівня освіти, наукової активності, досвідченості та вмотивованості. ЕГ вважає, що кваліфікація викладачів забезпечує досягнення цілей та ПРН за ОНП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний відбір НПП у ЗВО унормований рядом документів: Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників МНАУ (<http://surl.li/apvsa>); Статут МНАУ (<http://surl.li/anidg>); Колективний договір на 2021–2025 роки між адміністрацією та трудовим колективом МНАУ (<http://surl.li/aqaat>). ЗВО декларує відповідними положеннями та змістом ОНП принципи обрання на вакантні посади (прозорість, відкритість, гласність та дотримання рівноправних умов для всіх учасників), дотичність НПП до вимог Ліцензійних умов, що було підтверджено інтерв'юванням НПП, менеджменту ЗВО і представників відділу кадрів (відеозустрічі 2, 8). За матеріалами аналізу таблиці 2 ВСО встановлено, що усі НПП за ОНП мають відповідну базову освіту, наукові ступені та вчені звання, стало здійснюють наукову й педагогічну діяльність та забезпечують повноцінну реалізацію поставлених цілей ОНП та досягнення ПРН. Високий професіоналізм НПП підтверджено на фокус-групах і під час інтерв'ювання здобувачів (відеозустріч 3). На думку ЕГ, імплементовані в МНАУ процедури конкурсного добору загалом дозволяють забезпечити потрібний рівень професіоналізму НПП для успішної реалізації ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Експертизою матеріалів ВСО встановлено, що ЗВО співпрацює з роботодавцями через створену Раду роботодавців (<http://surl.li/grhsq>), що знайшло підтвердження на фокус-групі. ЕГ відзначає досить потужний якісний і кількісний склад Ради роботодавців (35 осіб). Залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу відбувається через їх участь у розробленні, рецензуванні та періодичному перегляді ОНП, робочих програм, програм практик, методичних розробок, онлайн-опитуваннях, обговореннях на нарадах, через електронне листування, роботодавці вносять пропозиції з покращення освітньої діяльності та навчання за ОНП (Вороненко В. І., Ясевін С. Є., Галімов С. М.), що знайшло підтвердження на фокус-групі (відеозустрічі 6). Напрями співпраці із роботодавцями визначені у «Положенні про співпрацю із роботодавцями (зовнішніми стейкхолдерами) у МНАУ» (<http://surl.li/apvsv>). ЗВО практикує проведення спільних з роботодавцями професійних заходів (день поля, день працівників сільського господарства тощо), залучення їх до проведення окремих навчальних занять (у т.ч. в умовах виробництва), надання консультацій, спільне проведення наукових досліджень, стажування НПП на базі науково-дослідних установ, виробничих потужностях сільськогосподарських підприємств та інноваційно-орієнтованих організаціях бізнесу. Документальним підтвердженням співпраці роботодавців із ЗВО є оформлені договори про науково-дослідну роботу, стажування викладачів тощо.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час акредитаційної експертизи виявлено, що МНАУ має практики із залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців (Бірюкова О.Д., Інституту розведення і генетики тварин ім. М.В. Зубця НААН; Ващенко П.А., Полтавський державний аграрний університет). Залучення відбувається шляхом проведення гостьових лекцій, практикуму з фаху та консультування здобувачів у підготовці наукової роботи. Наведену інформацію підтверджено під час зустрічей зі здобувачами, роботодавцями та випускниками МНАУ (відеозустрічі 3, 4, 6). ЕГ встановила, що залучення до аудиторних занять на ОНП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців носить періодичний характер. На сайті факультету ТВПШТСБ (<http://surl.li/sogks>) розміщено плани-графіки проведення лекційних та практичних занять науковцями, підприємцями та фахівцями з виробництва для здобувачів першого та другого рівнів вищої освіти, а для здобувачів третього рівня вищої освіти вони відсутні.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток викладачів є реальними та орієнтованими на підвищення якості викладання дисциплін, які передбачено ОНП. ЗВО сприяє професійному розвитку НПП через їх навчання, стажування, підвищення кваліфікації. Урегулювання цього процесу відбувається відповідно до «Положення про навчання здобувачів вищої освіти та стажування (наукове стажування) аспірантів, докторантів, наукових і науково-педагогічних працівників МНАУ у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном» (<http://surl.li/smsrw>), «Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників МНАУ» (<http://surl.li/apvtn>). До структури МНАУ входить факультет перепідготовки і підвищення кваліфікації (<http://surl.li/sohbc>), де є розроблений «План-графік підвищення кваліфікації науково-педагогічними працівниками Миколаївського НАУ на 2024-2028 роки» (<http://surl.li/sohbp>). Професійний розвиток НПП відбувається, у т.ч. через їх активну участь у роботі спеціалізованої вченої ради Д 38.806.02 (<http://surl.li/sohcz>), шляхом академічної мобільності (матеріали ВГО та інтерв'ювання НПП у фокус-групі), участі у редколегії фахового наукового журналу «Вісник Аграрної Науки Причорномор'я» (<http://surl.li/sohec>), науково-методичних семінарах, науково-практичних конференціях тощо. ЗВО регулярно організовує для НПП безкоштовні вибіinari (<http://surl.li/aiyvc>), тренінги. НПП мають можливість відвідувати безкоштовні курси іноземної мови. Крім цього ЕГ встановила, що на даний час у ЗВО існує практика залучення для реалізації ОНП іноземного викладача англійської мови (Несс Е. Д.) та волонтера Корпусу Миру США (Теннер Р.).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ЗВО створено систему стимулювання ППП за розвиток викладацької майстерності НПП. Регулює процедуру стимулювання НПП за зразкове виконання своїх обов'язків та визначає особливості їх заохочення (подяки, грамоти, грошові премії, нагороди) «Коллективний договір на 2021-2025 роки між адміністрацією та трудовим колективом МНАУ» (<http://surl.li/aqaat>). Також у ЗВО діє «Положення про додаткове преміювання вчених університету за особливі досягнення у науковій роботі та підготовці науково-педагогічних кадрів» (<http://surl.li/maiaf>), яке передбачає преміювання НПП за публікації у виданнях, які індексуються науково-метричною базою Scopus. ЕГ вважає, що розвиток викладацької майстерності певною мірою стимулюється оплатою відряджень на науково-практичні конференції та навчально-методичні семінари, а також безкоштовними публікаціями для співробітників МНАУ в університетському науковому журналі. Під час онлайн інтерв'ювання фокус-груп академічного та адміністративного персоналу ЕГ з'ясовано, що викладачі поінформовані про можливості їх морального та матеріального заохочення за сумлінну і продуктивну науково-педагогічну роботу і позитивно до цього відносяться. Підтверджено, що адміністрація ЗВО постійно стимулює розвиток викладацької майстерності. Оцінка викладацької майстерності відбувається на рівні кафедр – шляхом проведення відкритих занять, взаємного відвідування занять викладачами, а також частково через анонімні опитування здобувачів вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Склад групи забезпечення якості освіти відповідає ліцензійним умовам. Встановлено відповідність НПП академічній кваліфікації з тих освітніх компонентів, які вони викладають на ОНП. Чітко визначені та нормативно закріплені вимоги щодо професійних якостей претендентів на заміщення вакантних посад НПП. Процедура конкурсного добору НПП є прозорою і відкритою. В ЗВО налагоджена система професійного розвитку викладачів через власний факультет перепідготовки і підвищення кваліфікації, участь у роботі спеціалізованої вченої ради, у програмах академічної мобільності, у редколегії фахового наукового журналу «Вісник Аграрної Науки Причорномор'я», у науково-методичних семінарах і науково-практичних конференціях. Позитивні практики преміювання НПП за підготовку статей, що включені до міжнародних науково-метричних баз даних, за підготовку і захист дисертацій тощо. Роботодавці беруть участь в організації та реалізації освітнього процесу, процедурах перегляду змісту ОНП, зокрема через Раду роботодавців факультету. У ЗВО існує практика проведення гостьових лекцій та інших заходів для здобувачів із залученням як вітчизняних, так і закордонних професіоналів-практиків.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців на ОНП носить періодичний характер. Рекомендовано: розробити план-графік на навчальний рік, щодо залучення роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі до проведення аудиторних занять на постійній основі.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Професійна та академічна кваліфікація НПП, задіяних в реалізації ОНП, забезпечує досягнення цілей та ПРН. Процедура конкурсного добору викладачів є прозорою і дозволяє забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму та успішної реалізації ОНП. Відбувається залучення роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі до реалізації освітнього процесу на ОНП. У ЗВО налагоджена система професійного розвитку та стимулювання викладацької майстерності. Рівень відповідності за критерієм 6, пов'язаний з недостатнім рівнем залучення роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі до проведення аудиторних занять (підкритерій 6.4), не має суттєвого впливу на освітньо-науковий процес, оскільки цей недолік можна гармонізувати до позитивної практики шляхом залучення представників цих категорій до навчального процесу на постійній основі та розроблення плану-графіку проведення гостьових лекцій та практикумів з фаху для здобувачів, що навчаються на ОНП. ЕГ вважає, що в цілому ОНП відповідає критерію 6 з рівнем відповідності В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ відмічено високий рівень матеріально-технічного забезпечення ОНП. Матеріальні ресурси ОНП формуються за рахунок коштів загального та спеціального фондів ЗВО. Керівництво Університету постійно опікується станом матеріально-технічної бази для забезпечення реалізації ОНП, що підтверджено при зустрічах з Гарантом, академічним персоналом, здобувачами й випускниками. Представлені матеріальні ресурси забезпечення ОК у ВСО, аудиторний фонд, сучасні наукові лабораторії, потужна наукова бібліотека МНАУ (<http://surl.li/qjhqt>) з інституційним репозитарієм (<http://surl.li/sooet>) та електронними ресурсами, відеогляд матеріально-технічної бази в реальному часі у режимі онлайн (2 день візиту, Гарант ОНП Луговий С.І.), методичне забезпечення ОК, що розміщено на навчальній платформі Moodle (<http://surl.li/sooiq>), інформація під час зустрічей у фокус-групах забезпечують досягнення визначених ОНП цілей та ПРН. Навчально-науково-практичний центр МНАУ (<http://surl.li/edahp>) із значним поголів'ям різних видів сільськогосподарських тварин це потужна база для практичного навчання здобувачів, проведення наукових досліджень і впровадження наукових розробок у тваринницьку галузь. ЕГ під час зустрічей підтверджено використання сучасних інформаційних програм при викладанні ОК, а також використання для проведення наукових досліджень матеріально-технічної бази науково-дослідних установ і державних підприємств (договори). Водночас, ЕГ відмітила, що для лабораторних досліджень поряд з сучасним обладнанням, ще використовуються деякі марки обладнання, що морально застаріло, у зв'язку з розвитком науково-технічного прогресу.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час спілкування з Гарантом, академічним персоналом, здобувачами, керівниками структурних підрозділів (відеозустрічі 2, 3, 8, 9) підтверджено можливості безоплатного доступу до усіх інфраструктурних об'єктів ЗВО, користування науковим і лабораторним обладнанням (<http://surl.li/soqep>), бібліотечним фондом (<http://surl.li/qjhqt>), надається безоплатний доступ до науково-метричних баз Web of Science та Scopus (<http://surl.li/dtwdx>), до повнотекстових матеріалів наукового видання Springer Nature (<http://surl.li/soqft>), до мережі інтернет. Здобувачі й наукові керівники у ході зустрічей представили можливості та варіанти забезпечення витратними матеріалами для наукових досліджень здобувачів. На допомогу здобувачам зібрана значна база допоміжних матеріалів, зокрема, щодо оформлення текстового документа до видання (<http://surl.li/soqhj>), оформлення списків використаних джерел за ДСТУ 8302:2015 (<http://surl.li/soqhu>) та ін. Інтерв'юванням здобувачів підтверджено їх можливості безоплатного опублікування наукових статей у науковому журналі МНАУ «Вісник Аграрної Науки Причорномор'я» (<http://surl.li/soqkh>), участі у наукових конференціях. За опублікування статей НПП у міжнародних журналах, що входять до науково-метричних баз Web of Science та Scopus ЗВО відшкодовує витрати, що підтверджено на фокус-групах (академічний та адміністративний персонал).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Здоров'я і безпека визначені серед основних принципів діяльності ЗВО («Стратегія розвитку МНАУ на період 2023-2032 рр.», <http://surl.li/owtrz>). Безпечність освітнього середовища у МНАУ унормовано відповідними нормативними документами, фактами дотриманням санітарних норм (ВСО), дієвою системою охорони праці та техніки безпеки (<http://surl.li/soqrl>) і постійним контролем з боку адміністрації (<http://surl.li/soqrx>) наявністю і якістю облаштування укріттів, які були оглянуті ЕГ при проведенні відеоогляду матеріально-технічної бази. Підтримка психічного здоров'я здобувачів досягається завдяки створенню доброзичливої атмосфери та взаємоповаги в колективі. У ЗВО функціонують психологічна служба для надання психолого-педагогічної допомоги

(<http://surl.li/apzyu>), комісія з вирішення конфліктних ситуацій, робота якої регулюється «Положенням про вирішення конфліктних ситуацій у МНАУ» (<http://surl.li/apvhs>), медичний пункт первинної допомоги, що розташований у гуртожитку, гуртки та спортивні секції, розроблені й доступні на сайті ЗВО пам'ятки щодо профілактики різних захворювань (<http://surl.li/soqwj>). Гуртожиток знаходиться в хорошому стані, має все необхідне забезпечення. Спілкуванням з учасниками фокус-груп встановлено позитивний формат соціальної взаємодії в умовах ЗВО, зокрема за реалізації ОНП. Анкетування здобувачів свідчить про врахування їх потреб та інтересів адміністрацією ЗВО. При спілкуванні з представниками студентського самоврядування відмічена їх активна залученість у життя колективу ЗВО (відеозустріч 5). При спілкуванні з випускниками встановлено високий рівень їх задоволеності освітнім середовищем, сформованим у ЗВО (відеозустріч 4). ЕГ з'ясувала, що випадків порушень норм безпеки та травмувань здобувачів, що навчаються на ОНП, не було зафіксовано.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Статут МНАУ (<http://surl.li/anidg>) визначає одним з основних напрямів діяльності університету – задоволення потреб особистості в інтелектуальному, культурному та духовному розвитку, в здобутті вищої освіти та кваліфікації за обраною галуззю діяльності. ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОНП. Для забезпечення здобувачів основною інформацією, щодо їх прав і обов'язків, на сайті ЗВО розміщена «Пам'ятка аспірантам» (<http://surl.li/sosjh>). ЗВО забезпечено можливість доступу здобувачів до СДН Moodle, інституційного репозитарію, електронної бібліотеки. Під час спілкуванням ЕГ з фокус-групами відзначено тісну взаємодію між учасниками освітнього процесу (здобувачі, НПП, менеджмент факультету та університету). Комунікативний зв'язок між НПП і здобувачами здійснюється під час проведення наукових досліджень, аудиторних занять, педагогічної практики, консультацій, між менеджментом ЗВО і представниками студентського самоврядування – постійно (у т.ч. один раз на місяць з ректором університету). Під час спілкування з ЕГ здобувачі зауважили, що вони можуть вільно звертатися до свого наукового керівника, викладачів випускових кафедр, завідувачки відділу аспірантури та докторантури (Кушнарської О. М.), Голови профспілкового комітету МНАУ (Біліченко О. А.), співробітників бібліотеки, в психологічну службу та до інших структурних підрозділів університету для вирішення організаційних і соціальних питань, пошуку необхідної наукової літератури, надання психолого-педагогічної допомоги тощо. Підтверджено можливості здобувачів користуватися гуртожитком, їдальнею, спортивною залом. За результатами анкетування та інтерв'ювання (відеозустріч 3) ЕГ встановлено високий рівень задоволеності здобувачів підтримкою їх з боку ЗВО під час реалізації ОНП.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ЗВО розроблені та діють нормативні документи, що забезпечують реалізацію права на освіту особам з особливими освітніми потребами: «Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами у МНАУ» (<http://surl.li/armpv>), «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями, громадян похилого віку, інших маломобільних груп населення під час перебування на території МНАУ» (<http://surl.li/eigfp>). У ЗВО забезпечено доступ всіх здобувачів до системи дистанційного навчання та електронної бібліотеки, передбачена можливість навчання за індивідуальним планом і графіком. У навчальному корпусі та гуртожитку встановлено додаткове обладнання для осіб з обмеженими можливостями (пантуси з кнопками виклику й надписами шрифтом Брайля, санітарні вузли), про що ЕГ пересвідчилася під час відеогляду території й будівель. На час проведення акредитаційної експертизи ОНП особи з особливими потребами не навчалися.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО впроваджена система заходів, спрямованих на профілактику виникнення і вирішення конфліктних ситуацій. Розроблено і впроваджено Кодекс корпоративної культури МНАУ (<http://surl.li/apvow>), діє Комісія з врегулювання конфліктних ситуацій (<http://surl.li/apvhs>). На сторінці ЗВО «3 питань запобігання та виявлення корупції у МНАУ» (<http://surl.li/sotkb>) розміщено низку нормативних документів МНАУ. У навчальному корпусі встановлено Скриньку довіри, про яку надали інформацію здобувачі, а ЕГ могла пересвідчитись про це і під час відеогляду ЗВО. Крім того, ЕГ встановила, що здобувачі мають можливість подавати скарги анонімно в онлайн режимі. Психологиня психолого-педагогічної лабораторії науково-просвітницьких інноваційних технологій розвитку особистості Щербина В.В. на онлайн-зустрічі з ЕГ розповіла про роботу і можливості цього підрозділу (відеозустріч 8). Зустрічі зі здобувачами, представниками студентського самоврядування підтвердили їх ознайомлення з процедурами вирішення конфліктних ситуацій (відеозустріч 3). ЕГ встановила, що випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією, нестатутними відносинами та корупції в межах реалізації ОНП в МНАУ не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

У МНАУ достатній рівень фінансового, матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення освітньої та наукової діяльності, інформатизації навчального процесу на ОНП. Наявна матеріально-технічна база сприяє досягненню здобувачами вищої освіти визначених цілей ОНП і програмних результатів навчання. У ННПЦ МНАУ створені сприятливі умови для проведення здобувачами власних наукових досліджень: достатня кількість сільськогосподарських тварин і птиці, сучасні технології виробництва тваринницької продукції, створена нова підгалузь, зокрема рибництво. Наявна матеріальна та моральна підтримка з боку адміністрації ЗВО для зростання якості освітнього процесу та наукової роботи НПП і здобувачів: преміювання, безкоштовне опублікування результатів наукових досліджень у фаховому журналі МНАУ. Здобувачі і НПП мають безоплатний доступ до точок WiFi, спортивного залу, наукової бібліотеки та іншої інфраструктури університету. Всі бажаючі здобувачі забезпечені гуртожитком. Освітній простір є безпечним і комфортним для навчання і забезпечення здоров'я здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Використання під час лабораторних досліджень деяких марок обладнання, що у зв'язку з розвитком науково-технічного прогресу морально застаріло. Рекомендовано: на постійній основі оновлювати та замінити фізично і морально застаріле лабораторне обладнання на більш сучасне.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Фінансове, матеріально-технічне, навчально-методичне забезпечення ОНП забезпечують досягнення визначених цілей і ПРН, задовольняють всі потреби здобувачів, сприяючи їх гармонійному розвитку як науковця, так і особистості. Створене якісне, безпечне освітнє середовище. ЗВО забезпечує отримання здобувачами освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки. Впроваджена і функціонує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій. Рівень відповідності за критерієм 7, пов'язаний з використанням для лабораторних досліджень деяких марок обладнання, що морально застаріло (підкритерій 7.1), не є суттєвими недоліком і який можна усунути під час чергового оновлення/поповнення МТБ університету. ЕГ вважає, що в цілому ОНП відповідає критерію 7 з рівнем відповідності В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП регламентується чинним законодавством України та внутрішніми нормативними документами університету: Положенням про порядок розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм (<https://bit.ly/3EGmTjA>) та Положенням про робочі (проектні) групи та групи забезпечення освітніх програм у МНАУ (<https://bit.ly/3jWWxS6>). Під час онлайн зустрічі з гарантом ЕГ з'ясувала, що перегляд ОНП відбувається щорічно, для корективів недоліків, які виникають, внесення новизни та пропозицій. Перегляд та оновлення ОНП робочою групою відбувається з урахуванням вимог державних стандартів освіти, висновків та пропозицій стейкхолдерів, Стратегії розвитку Університету (<http://surl.li/sptnt>). Моніторинг ОНП здійснюється, членами робочої групи програми, які є співробітниками профільної кафедри, із залученням представників органів студентського самоврядування, та за використання результатів анкетування (здобувачів, НПП, стейкхолдерів, академічної спільноти, працевлаштувачів та випускників). Основні організаційні етапи мають наступну послідовність: – гарант ОНП надає пропозиції до робочої групи з урахуванням пропозицій стейкхолдерів (студентів, НПП, академічної спільноти чи роботодавців, ін.); – робоча група надає пропозиції щодо оновлення ОНП та її погодження на вченій раді факультету; – проект ОНП оприлюднюється з метою громадського обговорення впродовж місяця на офіційному сайті Університету; – проект оновленої (з врахуванням побажань учасників освітнього процесу) ОНП надається на розгляд вченої ради Університету й затверджується наказом ректора. За результатами останнього перегляду (у 2023 році) ОНП внесено такі зміни: 1) враховано рекомендації рішення НАЗЯВО України від 23.02.2021 р, протокол №3 (46); 2) змінено

формулювання деяких ЗК, ФК та ПРН; 3) додано в документ характеристики щодо комунікації, автономії і відповідальності здобувача, матрицю відповідності компетентностей дескрипторам НРК та матрицю відповідності ФК до ПРН.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Студентоцентроване спрямування МНАУ проявляється на всіх рівнях забезпечення якості освіти. Здобувачі долучені до процедур перегляду ОНП через опитування, прямі звернення до гаранта та студентського декана факультету. Відповідно до Положення про студентське самоврядування (<https://bit.ly/3bV2MXU>), здобувачі вищої освіти безпосередньо залучаються до процесу періодичного перегляду ОНП, розглядають й оцінюють проекти ОНП на засіданнях деканатів студентського самоврядування (<https://bit.ly/3AL83IT>). Представники студентського самоврядування є членами вчених рад ЗВО (<https://bit.ly/3NCBEfo>) та факультету (<https://bit.ly/41aQqgx>) і мають безпосереднє відношення до розгляду та затвердження ОНП. Позитивною практикою є те, що здобувачі третього освітнього рівня проводять дослідження на підприємствах і/або працюють там, що дає їм можливість поглянути на ОНП з практичної точки зору та внести доцільні побажання. ЕГ вважає, що відгук роботодавців на актуальність і значимість проведення наукових досліджень здобувачем дасть можливість науковим керівникам та адміністрації надавати відповідні рекомендації.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

В МНАУ функціонує Рада роботодавців та випускників факультету ТВППТСБ (<http://surl.li/rrhsq>). Залучення роботодавців до періодичного перегляду ОП (<https://bit.ly/3AJ4qD5>) та інших процедур регламентується Положенням про співпрацю із роботодавцями (зовнішніми стейкхолдерами) у МНАУ (<https://bit.ly/3nPJyDr>). Під час онлайн зустрічі з фокус-групою роботодавців, зокрема фахівцями: завідувачкою науково-дослідним відділом Миколаївського НАУ професоркою Потриваєвою Наталією Володимирівною; директоркою ДП «Миколаївстандартметрологія», головою ради роботодавців та випускників факультету ТВППТСБ Романенко Іриною Михайлівною; директором СГПП «Техмет-Юг» Миколаївського району Миколаївської області, кандидатом сільськогосподарських наук Галімовим Сергієм Миколайовичем, ЕГ з'ясувала, що вони постійно співпрацюють з науковцями ЗВО, долучаються до процесу розгляду ОНП, кожного року надають рецензії на ОНП, де висловлюють свої побажання щодо оновлення та змістовного наповнення. Рецензії на ОНП від роботодавців надано у формах ВСО (<https://bit.ly/40TuVjZ>). Також проводяться анонімне анкетування стейкхолдерів, які представлено на сайті (<http://surl.li/anigo>). Під час останнього перегляду ОНП директором СГПП «Техмет-Юг» Миколаївського району Миколаївської області, канд. с.-г. наук, доцентом С.М. Галімовим було відзначено необхідність коригування Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми та забезпечити узгодженість вибіркового компонента ОНП до теми та змісту дисертаційних досліджень. Пропозиції роботодавця було схвалено і виконано відповідне коригування. Усі ці факти підтверджують безпосередню участь стейкхолдерів у процесах періодичного перегляду ОНП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Під час вивчення відомостей самооцінювання та проведення зустрічей ЕГ встановила, що зв'язок з випускниками підтримується на належному рівні. Університет вживає необхідних заходів для розуміння загальних кар'єрних шляхів випускників і використання їхнього досвіду під час перегляду ОНП. На підставі «Положення про Центр працевлаштування студентів і випускників МНАУ» (<https://bit.ly/3VxAaJD>) діє Центр працевлаштування випускників (<https://bit.ly/3qomC7k>) та створено «Асоціацію випускників» (<https://bit.ly/3VNFt97>), яка здійснює ведення інформаційної бази даних випускників МНАУ. Крім того, на факультеті ТВППТСБ створено Раду роботодавців та випускників факультету (<http://surl.li/rrhsq>), які долучаються до рецензування ОНП та її перегляду. Опитування випускників розміщені на сайті (<http://surl.li/sptko>). Куратори та завідувачі кафедр підтримують зворотній зв'язок із випускниками своїх академічних груп. Результати працевлаштування випускників беруться до уваги адміністрацією факультету під час формування вибіркового компонента індивідуального навчального плану задля задоволення потреб здобувача вищої освіти: збільшення змісту його знань й вмінь, компетенцій за певним професійним напрямком.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Недоліки ОНП виникають у зв'язку з постійним розвитком галузі та потребою відповідати вимогам сучасності. При проведенні онлайн зустрічі з гарантом ЕГ з'ясувала, що у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час реалізації ОНП було виявлено недоліки не принципового характеру, що виправлені в процесі удосконалення програми та освітньої діяльності: – зауваження НМК факультету до структури робочих програм з дисциплін (наведення змін змісту до попередніх років), які є врахованими та виправленими; – у 2021 р. відповідно до побажань зовнішніх стейкхолдерів, а також рекомендацій ЕГ НАЗЯВО проведена корекція змісту та структури ОК вибіркової складової. Процедура внесення змін є затвердженою, і до уваги беруться думки всіх учасників освітнього процесу.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

МНАУ мав умовну акредитацію та відкладену через воєнний стан. Всі недоліки (<http://surl.li/snwrw>) були опрацьовано, вжито заходів при перегляді та оновленні діючої ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Всі учасники освітнього процесу зацікавлені у формуванні здорової атмосфери, дієвих процедур та високого рівня освіти. Цікавою практикою є обрання студентських деканів, як ланки зв'язку здобувачів та адміністрації. Академічна спільнота МНАУ має можливість брати участь в обговореннях усіх без винятку проєктів документів внутрішньої нормативно-правової бази університету. Відкритість та прозорість забезпечується проведенням семінарів, конференцій, щотижневих засідань деканатів, щомісячних засідань кафедр, вченої ради та науково-методичної комісії факультету. В МНАУ щотижнево проводяться ректорати та щомісячно засідання Науково-методичної ради та Вченої ради університету, в яких беруть участь внутрішні стейкхолдери – академічна спільнота МНАУ (<https://bit.ly/3VCXqprz>). Усі без винятку підрозділи МНАУ прямо або опосередковано задіяні у процесах внутрішнього забезпечення якості освіти. Планування, організація, регулювання та контроль за процесами та процедурами внутрішнього забезпечення якості освіти в МНАУ здійснюється керівниками структурних підрозділів по вертикалі, яку очолює ректор, далі – проректори, керівники інститутів, декани, завідувачі кафедр та керівники інших структурних підрозділів, що забезпечує придатність, достатність і результативність системи менеджменту якості освітньої, наукової і інших видів діяльності ЗВО. Розподіл функціональних обов'язків, повноважень та прав цих підрозділів викладений у відповідних Положеннях, що розміщені на сайті ЗВО (<https://bit.ly/3nNGnMt>). Їх взаємодія передбачає як формальні, так і неформальні аспекти. Розподіл відповідальності й повноважень керівників вищої й середньої ланки управління на рівні Системи менеджменту якості університету визначені у Стандарті «Настанова з якості», який є основним документом системи менеджменту якості МНАУ (<https://bit.ly/3GKahK7>). МНАУ має сертифікат з системи управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015. ДСТУ EN ISO 9001:2018 (EN ISO 9001:2015, ISO 9001:2015, IDT) (<https://bit.ly/3jYriXu>).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В МНАУ існує чітка та зрозуміла практика розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП із залученням усіх учасників освітнього процесу. В ЗВО сформована та ефективно діюча внутрішня система забезпечення якості вищої освіти. Тісна співпраця з випускниками та стейкхолдерами, відчутна культура якості. Оцінювання здобувачами якості освітнього процесу здійснюється шляхом щорічного анонімного анкетування. Внутрішня система забезпечення якості МНАУ вчасно та ефективно реагує на недоліки, які було виявлено під час акредитації освітніх програм.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкою стороною є відсутність зворотного зв'язку роботодавців (підкритерій 8.2) баз проведення наукових досліджень з науковими керівниками, рекомендації/побажання яких можна використати для покращення якості реалізації ОНП. ЕГ рекомендує налагодити feedback з роботодавцями бази проведення наукових досліджень аспірантами.

Рівень відповідності Критерію 8.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

МНАУ послідовно дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм. В МНАУ налагоджений дієвий зв'язок зі своїми випускниками, у закладі наявна культура якості та існує зв'язок між різними групами стейкхолдерів. в ЗВО сформований позитивний клімат стосовно покращення якості освіти здобувачів. Встановлені факти дають можливість констатувати повну відповідність підкритеріїв 8.1 і 8.3–8.7, а виявлені недоліки за підкритерієм 8.2 є незначними та можуть бути виправлені в короткий термін. ЕГ дійшла висновку, що Критерій 8 загалом відповідає встановленим вимогам і відповідає рівню відповідності В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в МНАУ регулюються наступними документами: Статутом (розділ 7 – <https://bit.ly/3nTHR87>); Правилами внутрішнього розпорядку МНАУ (розділ 3 – <https://bit.ly/3wIHfvX>); Положенням про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/2ZIOsdd>), Положенням про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (<https://bit.ly/3NtSooT>) та ін. (<https://bit.ly/3mBUh57>). Вся актуальна інформація для здобувачів (ОНП, нормативно-правове забезпечення, правила прийому в аспірантуру, розклад, розклад занять на сесії тощо) розміщено на сайті МНАУ (<http://surl.li/smkwe>). Онлайн зустріч з усіма фокус-групами підтвердило ЕГ, що всі правила і процедури щодо провадження освітнього процесу доступні, чіткі та зрозумілі для усіх учасників освітньо-наукового процесу і під час реалізації ОНП всі послідовно їх дотримуються.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Під час зустрічі гарант підтвердив своєчасне оприлюднення проекту ОП для громадського обговорення. Проект ОП наявний на сайті та доступний за посиланням (<http://surl.li/qhwzt>), (<http://surl.li/snwqp>). Під час онлайн зустрічі ЕГ з фокус-групою стейкхолдерів було підтверджено їхню зацікавленість в проекті ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» та вказали на всі можливість подати свої як пропозиції, так і зауваження до відповідних проектів. На сторінці з проектом ОНП наведена електронна адреса гаранта для зворотного

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформація щодо ОНП наведена на офіційному веб-сайті (<https://www.mnau.edu.ua/>) у розділі «Освітні програми та їх компоненти, навчальні плани» (<http://surl.li/qhwzt>). Інформація є коректною та зрозумілою для всіх стейкхолдерів. Дана ОНП містить достовірну інформацію про цілі, очікувані результати навчання та освітні компоненти в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін. Важливою в МНАУ є роль студентської колегії (<https://www.mnau.edu.ua/stud/samovryad/>), яка формує позитивний імідж університету в науковій, навчальній та виховній роботі.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Публічність та прозорість роботи в МНАУ забезпечується дотриманням принципів публічності, а саме інформація є у відкритому доступі на офіційному порталі університету де розміщені нормативно-правові документи, освітні програми та інша інформація, яка стосується освітнього процесу. Студентська колегія МНАУ відіграє важливу роль у створенні позитивного іміджу університету, що охоплює наукову, навчальну та виховну роботу. Для зручності та розширення кола потенційних абітурієнтів перегляд сайту можливий як українською, так і англійською мовами (For

International Students). Інформування для здобувачів та зацікавлених осіб надається не лише на офіційному сайті, а й завдяки сторінкам у соціальних мережах(Facebook, Instagram, створені окремі фокус-групи у Viber).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

До слабких сторін можна віднести ускладнену логістику між сайтами ЗВО: головний сайт являє собою систему із підсайтів, логістика між якими дуже утрудняє пошук потрібної інформації. Сервісним підрозділам рекомендовано покращити логістику між сайтами <https://www.mnau.edu.ua/> , <http://surl.li/gtgfj> та <https://pk.mnau.edu.ua/> для зручнішого пошуку потрібних документів та оголошень для різних зацікавлених осіб.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Наведений недолік є більше як рекомендація, і не впливає на якість підготовки здобувачів вищої освіти, не перешкоджає досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання і підготовці науково-педагогічних кадрів. За цілісністю встановлених фактів та їх контексту дає можливість ЕГ оцінити Критерій 9 відповідно рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Затверджені ОНП та НП відповідають за переліком їх навчальних обов'язкових компонент спеціальності, її змісту та ролі у кваліфікаційній відповідності випускника до критеріїв ДК 003:2010 (<https://bit.ly/41VuMho>), Постанови Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (<https://bit.ly/3LNYgbr>), Наказу (зі змінами) № 1057 (від 14.09.2011 р. МОН України (<https://bit.ly/44hDmsj>). Набір вибіркового дисциплін орієнтований на досягнення успіху здобувачем вищої освіти у підготовці ним дисертаційної роботи у межах спеціальності за певною освітньою траєкторією, що узгоджено з тривалою практикою підготовки наукових робіт в країні та знайшло відображення і в Постанові Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (<https://bit.ly/3nkSLrg>). Повноцінна підготовка здобувачів до дослідницької діяльності забезпечується, передусім, графіком освітнього процесу, змістом і наступністю опанування ОК, послідовністю виконання здобувачем освітньої та наукової складової НП, а також наявністю кваліфікованих кадрів, матеріальною й бібліотечною базами, можливостями щодо виконання грантів, участю у виконанні бюджетних тематик НДР, а також реальністю публікації наукових робіт у фаховому науковому виданні МНАУ. ОНП і НП 204 спеціальності передбачає дослідницьку діяльність здобувачів в результаті опанування обов'язкових дисциплін й видів занять – ОК5, ОК6, ОК7, ОК8, науково-дослідних компонентів НК1-5, а також шляхом поглиблення знань і фахових компетентностей у результаті опанування вибіркового дисциплін ОНП (<https://bit.ly/44dK2Yx>) чи інших каталогів (<https://bit.ly/3oYo1Nb>). У Миколаївському НАУ затверджена ОНП та навчальний план забезпечують повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності, оскільки передбачено в навчальну дисципліну «Педагогіка вищої школи» (в обсязі 3-ох кредитів ЄКТС) та практичну підготовку «Педагогічна практика» (в обсязі 4-ох кредитів ЄКТС). Викладачем даних ОК є профільний співробітник з науковим ступенем доктора педагогічних наук. Крім того, в аспірантів є реальна можливість брати участь в освітньому процесі університету з підготовки бакалаврів та магістрів за різними спеціальностями, а також долучатися до педагогічної діяльності у позанавчальний час студентів (у наукових гуртках, театральних студіях, спортивних секціях, благодійних організаціях тощо).

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Дотичність тематики наукових досліджень здобувачів напрямам досліджень їх затверджених наукових керівників (матеріали запиту від 09.04.2024 № 2) підтверджується наявністю в останніх публікаціях за тематикою дисертації аспіранта, спільною участю в розробці тем НДР, що фінансуються за кошти державного бюджету чи приватних господарств. Дотичність діяльності наукових керівників і їх учнів демонструємо на науковій школі першого гаранта ОНП – проф. Гиль М.І. (доктор с.-г. н. 06.02.01, 2008 р., «Генетичний аналіз полігенно обумовлених та поліморфних ознак худоби молочних порід») і окремих його учнів: Крамаренко О.С. канд. с.-г. н., спеціальність

03.00.15 («Особливості генетичної структури таврійського внутрішньопородного типу південної м'ясної породи великої рогатої худоби за ДНК-маркерами»), Черненко О.М., доктор с.-г. н., спеціальність 06.02.01 («Розробка та реалізація селекційних методів оцінки конституції і адаптаційної здатності молочної худоби»). Аспіранти мали такі теми дисертаційних досліджень: «Модернізація племінного та виробничого обліку у свинарстві на основі застосування методів автоматизованої підтримки прийняття рішень» (Сердюк М.М. – керівник доктор с.-г. н., доц. Луговий С.І.); «Методологія аналізу генофонду чистопородних і помісних свиней та формування їх продуктивності на основі ДНК-маркерів», «Удосконалення вирощування ремонтних свинок в умовах промислової технології» (Когут О.С. – керівник доктор с.-г. н., проф. Лихач А.В.); «Підвищення ефективності промислового виробництва свинини на основі використання етологічних факторів», «Оцінка методів підбору при виведенні та удосконаленні української червоної молочної породи великої рогатої худоби» (Шевчук Н.П., д-р філос. – керівник д. с.-г. н., проф. Підпала Т. В. «Генезис процесу породного перетворення в популяції червоної степової худоби».

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

ЗВО забезпечує організаційну й матеріальну складові для проведення та апробації результатів наукових досліджень: здобувачами активно використовується матеріально-технічна база університету, філії кафедр, лабораторій Миколаївської регіональної державної лабораторії ветеринарної медицини, ДП «Миколаївстандартметрологія», Навчально-науково-виробничого консорціуму «Південний», науково-дослідних установ, аграрних ЗВО та виробничих підприємств України (<https://bit.ly/3nG4Ova>). Для забезпечення ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» використовуються навчально-дослідно-виробничі ферми: великої рогатої худоби, перепелина ферма, кролеферма, вівцеферма, свиноферма та бджолина пасіка, а також лабораторія технологій переробки продукції, лабораторія інтенсивних технологій ННПЦ МНАУ (<https://bit.ly/41WhXmM>). Для апробації результатів наукових досліджень університетом надаються наступні можливості: - видається Вісник аграрної науки Причорномор'я (<https://bit.ly/3LjJNBQ>), що входить до Переліку наукових фахових видань України (категорія Б) і розміщено у міжнародних наукометричних базах: Google Scholar, ResearchBib (Японія), The International Journal Impact Factor (IJFACTOR), Journal Factor та ін. – щорічно університетом та факультетом проводиться понад 10 наукових, науково-практичних заходів міжнародного та всеукраїнського рівнів, зареєстрованих УкрІНТЕІ, в яких здобувачі можуть брати участь з метою апробації результатів дисертаційних досліджень; – діє міжкафедральний науковий семінар, робота якого регламентована Положенням про функціонування спеціалізованої вченої ради та порядок забезпечення підготовки до захисту дисертацій (<https://bit.ly/3HStrAz>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Здобувачі вищої освіти мають можливість через Науково-дослідний центр міжнародного співробітництва і правового забезпечення оформити стажування за індивідуальною програмою навчання із запропонованих ЗВО (<https://int.mnau.edu.ua/grant-work/>) в країнах ЄС та США, оскільки університет є підписантом значної кількості міжнародних угод (<https://int.mnau.edu.ua/contractual-work/>). Факультет ТВППТСБ зокрема, є підписантом ряду міжнародних угод із зарубіжними ЗВО/НУ, установами, організаціями: Державним аграрним університетом Молдови, Міністерством сільського господарства Данії, Ташкентським державним аграрним університетом Узбекистану, Павлодарським державним університетом ім. Торайгирова Казахстану та ін. Здобувачам надається на пільгових умовах можливість публікації власних наукових робіт у фаховому журналі закладу, а також надається консультативна допомога (<https://int.mnau.edu.ua/articles/>) в розміщенні наукових статей у закордонних наукових журналах, що індексуються у базі даних Scopus. Онлайн зустріч з фокус-групою здобувачів вони підтвердили ЕГ про можливість стажування за кордоном, але на сьогодні лише в режимі онлайн, через воєнний стан в країні.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Беручи до уваги інформацію на сайті та онлайн інтерв'ювання ЕГ прийшла до висновку, що наукові керівники аспірантів є активними дослідниками, які беруть участь у реалізації дослідницьких проєктів: за рахунок коштів загального фонду державного бюджету в 2019–2022 рр. (виконувалося дві НДР вартістю 2,5 млн. грн.) «Підвищення м'ясної продуктивності свиней та овець на основі інноваційних технологічних та селекційних рішень», керівник: Крамаренко С. С., виконавці: Луговий С. І., Нежлукченко Т. І., Підпала Т. В., Крамаренко О. С., Фаустов Р. В. (0119U001042; 01.01.19–31.12.21); «Розробка методів прогнозування м'ясної та молочної продуктивності с.-г. тварин на підставі багатомірних інформаційно-статистичних методів», керівник Луговий С.І., виконавці: Крамаренко С. С., Підпала Т. В., Крамаренко О. С. (0121U109492, 01.01.21–1.12.22 рр.), та одна тема без фінансування – «Вплив складових інтенсивних технологій на продуктивні, адаптаційні та етологічні властивості с.-г. тварин і птиці», керівник Підпала Т. В., виконавці: Стріха Л. О., Крамаренко О. С., Патрева Л. С. (0117U006249; 2018–2022

pp.). (<http://surl.li/sqcyt>). В МНАУ працює група з реалізації міжнародного проєкту «Multilevel Local, Nation – and Regionwide Education and Training in Climate Services, Climate Change Adaptation and Mitigation – ClimEd» (619285-EPP-1-2020-1-FL-EPPA2-SVNE-JP) у якості асоційованого партнера, керівник Нежлукченко Т. І., виконавці: Гиль М. І., Карбашевський В. В., Трибрат Р. О., Китаєва А. П., Калиниченко Г. І., Іванова В. Д., Луговий С. І., Патрева Л. С., Підпала Т. В., Кот С. П., Мельник В. О. П'ять НДР виконуються за госпдоговорами загальною вартістю 55 тис. грн. Виконуються 12 ініціативних тем, з яких 9 зареєстровано в УкрІНТЕІ. (<http://surl.li/sqcyt>).

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Експертами встановлено, що в ЗВО з метою додержання академічної доброчесності у науково-дослідній діяльності прийнято низку нормативних документів: Кодекс академічної доброчесності (<https://bit.ly/4oVwfTp>), Кодекс корпоративної культури (<https://bit.ly/4oTu1Eg>) та Статут закладу (<https://bit.ly/41MnyMx>), а також рішення вченої ради Миколаївського НАУ. Наявними є такі практики: запроваджено систему запобігання та виявлення академічного плагіату, що поширена на наукові та навчально-методичні видання НПП і здобувачів вищої освіти, що було підтверджено на онлайн зустрічі ЕГ фокус-групами академічного персоналу та здобувачів. Для технічної підтримки перевірки наукових праць на веб-сайті бібліотеки МНАУ, в рубриці «Академічна доброчесність» (<http://surl.li/arpvrf>) висвітлено посилання на сервіси з перевірки наукових доробок та багато іншої важливої інформації. МНАУ визнає дотримання норм етичної поведінки всіма членами університетської спільноти як важливу передумову успішної реалізації місії. Усі НПП обов'язково ознайомлюються з нормами чинного Положення про академічну доброчесність у ЗВО, Етичного кодексу та зобов'язуються дотримуватися та нести відповідальність за невиконання його положень, що підтвердили інтерв'юванням НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Зміст ОНП відповідає науковим інтересам здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти і забезпечує їх підготовку до дослідницької та педагогічної діяльності за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». Наукові керівники є активними дослідниками, які регулярно публікуються в фахових наукових виданнях та виданнях, в тому числі тих, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science. Здобувачі мають широкі можливості для публікації у фахових наукових виданнях та апробації наукових результатів на міжнародних конференціях. Здобувачам, науковим керівникам та НПП частково надається фінансова підтримка щодо відряджень, публікації статей та участі в конференціях. Дотичність здобувачів до наукового напрямку їх наукових керівників, потужна матеріально-технічна база й сформовані діючі дослідницькі лабораторії, сталі практики роботи аспірантів та наукових керівників у наукових проєктах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Група експертів рекомендує продовжувати роботу щодо популяризації академічної доброчесності та проведення роз'яснювальної роботи серед здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти процедури перевірки наукових робіт на наявність плагіату.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Основні характеристики освітньо-наукової програми «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» відповідають встановленим вимогам. Напрямки наукової діяльності керівників відповідають темам досліджень здобувачів. Наукові керівники здобувачів безпосередньо приймають участь у виконанні науково-дослідних робіт. ОНП повною мірою враховує інтереси здобувачів та дозволяють сформувати компетентності дотично до тематики наукових досліджень. Здобувачі володіють достатнім рівнем обізнаності в питаннях академічної доброчесності. В МНАУ створено всі можливості для професійного розвитку та наукового зростання здобувачів. Наявне несуттєве зауваження направлене на подальше удосконалення ОНП. ЕГ оцінила Критерій 10 відповідно рівню В.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Дистанційний акредитаційний візит було здійснено з використанням програми ZOOM, вибір якої відбувся відповідно до Наказу та за згодою із МНАУ. Слід відмітити гарну організацію зустрічей зі всіма учасниками освітнього процесу. Всі заплановані онлайн-зустрічі проведені, склад фокус-груп відповідав заздалегідь узгодженій Програмі візиту, запрошені матеріали та документи для складання звіту надані вчасно. Увесь науковий та викладацький склад вмотивовано налаштований на налагодження міжнародних зв'язків та вдосконалення освітньо-наукової програми із урахуванням побажань здобувачів вищої освіти, роботодавців та всіх зацікавлених в покращенні реалізації освітньої і наукової складової підготовки здобувачів на ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Піщан Станіслав Григорович

Члени експертної групи

Соболєв Олександр Іванович

Горкава Маргарита Геннадіївна